

***ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ
ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ
ЗА ПЕРИОД 2010-2020. ГОДИНЕ***

ПЛАНДИШТЕ, септембар 2010.године

САДРЖАЈ

1.	УВОД	4
1.1.	ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	5
1.2.	ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ	6
2.	ПРАВНИ ОКВИР	7
2.1.	ПОСТОЈЕЋИ ПРОПИСИ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ	7
2.2.	ОДГОВОРНОСТ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ	11
2.3.	КОНЦЕПЦИЈА ОДРЖИВОГ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	12
2.4.	ИНТЕГРАЛНИ СИСТЕМ ЗБРИЊАВАЊА ОТПАДА	13
3.	ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ	17
3.1.	ТЕРИТОРИЈАЛНИ ПОЛОЖАЈ	17
3.2.	СТАНОВНИШТВО	18
3.3.	ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ОПШТИНЕ	18
3.3.1.	Геоморфологија	18
3.3.2.	Геолошке карактеристике	18
3.3.3.	Педолошке карактеристике	18
3.3.4.	Климатске особине	19
3.3.5.	Природни потенцијали	19
3.4.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	20
4.	САДАШЊА ПРАКСА УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ ПЛАНДИШТЕ	22
4.1.	ОРГАНИЗАЦИЈА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	22
4.2.	УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	22
4.2.1.	Количина и структура отпада	23
4.2.2.	Утицај комуналног отпада на човекову околину	26
4.2.3.	Смањење количине отпада	27
4.2.3.1.	Одвајање на извору	27
4.2.3.2.	Сакупљање и транспорт	27
4.2.3.3.	Поступци обнављања	28
4.2.3.4.	Одлагање	28
4.2.3.5.	Могућности управљања комуналним отпадом	29
5.	КОЛИЧИНЕ ОТПАДА У ОПШТИНИ ПЛАНДИШТЕ	30
5.1.	ПОДАЦИ О ТРЕНУТНОМ УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ ПЛАНДИШТЕ	32
5.1.1.	Информације о комуналном предузећу	32
5.1.2.	Информације о обухвату/одношењу смећа	32
5.1.3.	Механизација којом располаже предузеће	33
6.	ИНФОРМАЦИЈЕ О ЛОКАЛНОЈ ДЕПОНИЈИ	34
6.1.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ	34
6.2.	ПРОБЛЕМИ, ПЛАНОВИ И ИНВЕСТИЦИЈЕ	35
6.2.1.	Проблеми у раду	35
6.2.2.	План израде пројекта санације и ремедијације депоније	35
6.3.	ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА	36
7.	ИНДУСТРИЈСКИ ОТПАД	37
7.1.	ИНДУСТРИЈСКИ ОПАСАН ОТПАД	37
7.2.	ЗАКОНСКЕ ОБАВЕЗЕ ГЕНЕРАТОРА ОТПАДА	38

7.3.	НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ГЕНЕРАТОРИ ИНДУСТРИЈСКОГ ОТПАДА У ОПШТИНИ	38
7.4.	УПРАВЉАЊЕ ИНДУСТРИЈСКИМ ОТПАДОМ	40
8.	ПОСТУПАЊЕ СА БИОХАЗАРДНИМ ОТПАДОМ	41
9.	ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА	42
9.1.	АМБАЛАЖА И АМБАЛАЖНИ ОТПАД	42
9.2.	БАТЕРИЈЕ И АКУМУЛАТОРИ КОЈИ САДРЖЕ ОПАСНЕ МАТЕРИЈЕ	43
9.3.	ОТПАДНА УЉА	43
9.4.	ОТПАДНЕ ГУМЕ	44
9.5.	ИСЛУЖЕНА ВОЗИЛА	45
9.6.	ОТПАД ОД ЕЛЕКТРИЧНЕ И ЕЛЕКТРОНСКЕ ОПРЕМЕ	45
9.7.	ОТПАДНЕ ФЛУОРЕСЦЕНТНЕ ЦЕВИ КОЈЕ САДРЖЕ ЖИВУ	46
9.8.	ОТПАД КОНТАМИНИРАН ДУГОТРАЈНИМ ОРГАНСКИМ ЗАГАЂУЈУЋИМ СУПСТАНЦАМА	46
9.9.	МЕДИЦИНСКИ ОТПАД	46
9.10.	ОТПАД ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА	47
9.11.	ПОЉОПРИВРЕДНИ ОТПАД	47
9.12.	МУЉ ИЗ УРЕЂАЈА ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ КОМУНАЛНИХ ОТПАДНИХ ВОДА	47
9.13.	ОТПАД ОД ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА И ОТПАД ОД ЕНЕРГЕТИКЕ	47
9.14.	ГРАЂЕВИНСКИ ОТПАД И ОТПАД ОД РУШЕЊА	48
9.15.	ОТПАД КОЈИ САДРЖИ АЗБЕСТ	49
9.16.	ОТПАД ИЗ ИНДУСТРИЈЕ ТИТАН ДИОКСИДА	49
10.	УТИЦАЈ ОТПАДА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	50
10.1.	СИСТЕМ РАЗДВАЈАЊА И РЕЦИКЛАЖА ОТПАДА	50
11.	АКЦИОНИ ПЛАН	53
12.	ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН	54
13.	ПРЕГЛЕД ПОСЛОВА ИЗ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ЗА ПОДРУЧЈЕ ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ У ОДНОСУ НА ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	55
14.	ЗАКЉУЧАК	57
15.	ЛИТЕРАТУРА	58

1. УВОД

Како одложити комунални и индустријски отпад без икаквог утицаја на животну средину је један од главних проблема са којима се суочава модерно друштво.

Поједина села и месне заједнице због ограничености ресурса, нису у могућности да самостално обезбеде све услуге које би требали, а тичу се управљања комуналним отпадом и других пројеката од јавног значаја..

Да би успоставили систем управљања отпадом потребно је постизање пуне контроле над свим токовима отпада: од настајања, сепарирања, сакупљања, одвоза па до коначног одлагања. Локални план управљања отпадом представља базни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу општине. План у наредној фази мора бити подржан већим бројем имплементацијских планова за сакупљање, транспорт, третман и одлагање контролисаног отпада. Такође, план разматра потребе за институционалним јачањем, развојем законодавства, едукацијом и развијањем јавне свести. Утврђивање економских, односно финансијских механизма је неопходно за одржавање и побољшање управљања отпадом, да би се осигурао систем за домаћа и инострана улагања у дугорочно одрживе активности. Имплементацијом основних принципа управљања отпадом датих у стратешком оквиру, тј. решавањем проблема отпада на месту настајања, принципу превенције, одвојеном сакупљању одвојених материјала, принципу неутрализације опасног отпада, решавања одлагања отпада и санације сметлишта, имплементирају се основни принципи ЕУ у области отпада и спречава даља опасност по животну средину и генерације које долазе.

На општинском нивоу лежи највећи део посла: од утврђивања сопствених потреба, укључујући и нове обухвате насеља у којима није организовано сакупљање смећа, јачање сопствених капацитета, институционалног, правног, организационог, кадровског оспособљавања до сталне едукације сопствених грађана, подизање јавне свести и јавности у раду пре, током и после успостављања осмишљеног управљања отпадом на нивоу општине.

На основу члана 13. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС" број 36/09) Скупштина јединице локалне самоуправе је дужна да у року од годину дана од дана ступања на снагу наведеног Закона донесе и усвоји Локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са Стратегијом.

Обзиром да се План управљања отпадом доноси за период од 10 година, поново се разматра сваких 5 година, а треба да буде усклађен са Националним и Регионалним планом, потребно је именовати комисију за израду Локалног плана управљања отпадом. Локални план управљања отпадом општине Пландиште припрема Комисија за стручне и административне послове за израду истог у сарадњи са Радном групом коју чине представници: заштите животне средине, комуналних делатности, Одсека за планирање и грађење, области здравства, просвете, привреде, невладиног сектора и других организација.

На основу члана 61. став 1. тачка 8. Статута општине Пландиште ("Службени лист општине Пландиште" број 16/2008) и члана 5. Одлуке о приступању изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Пландиште, Председник општине Пландиште је дана, 23.04.2010. године донео Решење број 02-14/2010-01 о именовању радне групе за израду Локалног плана управљања отпадом на територији општине

Пландиште и Решење број 02-15/2010-01 о именовану Комисије за обављање стручних и административних послова за израду Локалног плана управљања отпадом на територији општине Пландиште.

У Радну групу се именују: Поповић Милош, за председника, Боројевић Наташа, Богдановић Ленуца, Опра Николаета, Брекић Милан, Др. Муста Јосиф и Матијевић Бранислав за чланове.

Задатак Радне групе је да изради Локални план управљања отпадом у општини Пландиште у складу са позитивним прописима из те области и Одлуком Скупштине општине Пландиште о приступању изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Пландиште и предложи Скупштини општине усвајање истог.

У Комисију се именују: Боројевић Наташа за председника, Богдановић Ленуца и Брекић Милан за чланове.

Задатак Комисије је да обавља стручне и административне послове на изради Локални план управљања отпадом у општини Пландиште у складу са позитивним прописима из те области и Одлуком Скупштине општине Пландиште о приступању изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Пландиште.

1.1 . ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Дугорочни циљ израде Локалног плана управљања отпадом је решавање проблема у области заштите животне средине и побољшање квалитета живота становништва осигуравањем жељених услова животне средине и очувањем природе засноване на одрживом управљању животном средином.

План управљања отпадом:

- Одређује основну оријентацију управљања отпадом за наредни период, као резултат развоја економије и индустрије;
- Циљ Плана је рециклажа и искоришћење отпадака тј. очување еколошког капацитета средине;
- План одређује хијерархију могућих опција управљања отпадом;
- Идентификује одговорности за отпад;
- Успоставља циљеве управљања отпадом за краткорочни и дугорочни период;
- Одређује улогу и задатке појединим друштвеним факторима.

Кључни кораци ка достизању одрживог развоја укључују:

- Јачање постојећих мера;
- Развој нових мера;
- Повећану интеграцију интереса за животну средину;
- Прихватање веће појединачне одговорности за животну средину;
- Активније учешће јавности у процесима доношења одлука.

1.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Посебни циљеви у управљању отпадом су:

- Рационално коришћење сировина и енергије и употреба алтернативних горива из отпада;
- Смањење опасности од депонованог отпада за будуће генерације;
- Ангажовање домаћег знања и домаћих економских потенцијала у успостављању система упарављања отпадом;
- Имплементација ефикасније административне и професионалне организације;
- Осигурање стабилних финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима загађивач плаћа и/или корисник плаћа;
- Имплементација информационог система који покрива све токове, количине и локације отпада, постројења за третман, прераду и искоришћење материјала из отпада и постројења за одлагање отпада;
- Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада;
- Успостављање стандарда за третман отпада;
- Смањење, поново коришћење, рециклажа и регенерација отпада;
- Смањење опасности од отпада, применом најбољих расположивих техника и супституцијом хемикалија који представљају ризик по животну средину и здравље људи;
- Развијање јавне свести на свим нивоима друштва у односу на проблематику отпада;
- Одрживо управљање отпадом.

2. ПРАВНИ ОКВИР

2.1. ПОСТОЈЕЋИ ПРОПИСИ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Управљање отпадом уређено је великим бројем прописа и то како оних које је донела СРЈ тако и оних које је донела Република Србија. Овим прописима за управљање отпадом парцијално се уређују (зависно од врсте и својстава отпада) и прописују мере заштите животне средине од штетног дејства отпада и опасног отпада.

Прописи који су донети у СРЈ примењују се као републички прописи до доношења нових, у складу са Уставом и законом о његовом спровођењу:

- Закон о основама заштите животне средине ("Сл. лист СРЈ", бр. 24/98, 24/99, 44/99) који уређује питања прекограничног кретања отпада у складу са Базелском конвенцијом и директивама ЕУ;
- Правилник о документацији која се подноси уз захтев за издавање дозволе за увоз, извоз и транзит отпада ("Сл. лист СРЈ", бр. 69/99);
- Закон о превозу опасних материја ("Сл. лист СФРЈ", бр. 27/90, 45/90 и "Сл. лист СРЈ", бр. 24/94, 28/96, 21/99, 44/99) којим се уређују услови под којима се врши превоз опасних материја и радње које су у вези са тим превозом;
- Закон о производњи и промету отровних материја ("Сл. лист СРЈ", бр. 15/95, 28/96, 37/02) којим се уређује производња и промет отрова, као и начин уништавања неупотребљених отрова и поступање са амбалажом у коју се пакују отрови;
- Правилник о уништавању неупотребљених отрова и амбалаже која је коришћена за паковање отрова и о начину повлачења отрова из промета ("Сл. лист СФРЈ", бр. 7/83);
- Закон о производњи и промету лекова ("Сл. лист СРЈ", бр. 18/93, 24/94, 28/96, 21/99, 23/02) којим се, између осталог, уређује и повлачење из промета лекова, помоћних лековитих и медицинских средстава;
- Правилник о начину уништавања лекова, помоћних лековитих средстава и медицинских средстава ("Сл. лист СРЈ", бр. 16/94, 22/94);
- Царински закон ("Сл. лист СРЈ", бр. 45/92, 16/ 93, 50/93, 24/94, 28/96, 29/97, 59/98, 17/99, 23/01, 36/02) којим се уређује прелазак робе (измеду осталог и оне која је штетна или опасна за животну средину) преко царинског подручја СРЈ и начин поступања са таквом робом;
- Закон о слободним зонама ("Сл. лист СРЈ", бр. 81/94, 28/96) којим се утврђују, између осталог и услови за рад слободне зоне, делатности које се могу обављати у зони и услови за обављање тих делатности; Закон о слободним зонама сл.гласник РС бр.62/2006
- Закон о предузећима ("Сл. лист СРЈ", бр. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/01, 36/02) Према овом закону предузеће које обавља делатност која се односи на производњу, промет, дистрибуцију, прераду и ускладиштење материја опасних и штетних по здравље људи и животну средину може да отпочне са обављањем делатности ако надлежни орган донесе решење о испуњености услова у погледу

техничке опремљености, заштите на раду и заштите и унапређења животне средине, као и друге прописане услове;

- Закон о заштити животиња од заразних болести које угрожавају целу земљу ("Сл. лист СФРЈ", бр. 43/86, 53/91 и "Сл. лист СРЈ", бр. 24/94, 28/96) којим се, између осталог, уређује и начин нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла;
- Правилник о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла и о условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињских лешева и отпадака животињског порекла ("Сл. лист СФРЈ", бр. 53/89);
- Закон о заштити биља ("Сл. лист СРЈ", бр. 24/98, 26/98) којим се уређује и начин поступања укључујући и уништавање биља зараженог штетним организмима, одузетих пошиљки пестицида и ђубрива;
- Правилник о начину уништавања биљака за које су наређене мере уништавања ("Сл. Лист СРЈ" бр. 24/98);
- Правилник о врстама амбалаже за пестициде и ђубрива и о уништавању пестицида и ђубрива ("Сл. Лист СРЈ", бр. 35/99, 63/01); Кривични закон СРЈ ("Сл. лист СФРЈ", бр. 44/76, 36/77, 34/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90, 45/90, 54/90 и "Сл. лист СРЈ", бр. 35/92, 37/93, 24/94, 61/01), Кривичним делом "Уношење опасних материја у СРЈ" из члана 248а овог закона прописана је казна за онога ко противно прописима унесе у СРЈ за живот и здравље људи штетне радиоактивне или друге опасне материје или отпад, као и казну за онога ко злоупотребом свог службеног положаја или овлашћења противно прописима омогући да се такве материје унесу у СРЈ.

Прописи који су донети у Републици Србији и који су у примени су:

- Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/04) овим законом уређује се интегрални систем заштите животне средине којим се обезбеђује остваривање права човека на живот и развој у здравој животној средини и уравнотежен однос привредног развоја и животне средине у Републици;
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04); овим законом уређују се услови, начин и поступак вршења процене утицаја одређених планова и програма на животну средину, ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планова и програма;
- Закон о процени утицаја на животну средину, ("Сл. гласник РС", бр. 135/04) овим законом уређује се поступак процене утицаја за пројекте који могу имати значајне утицаје на животну средину, садржај студије о процени утицаја на животну средину, учешће заинтересованих органа и организација и јавности, прекогранично обавештавање за пројекте који могу имати значајне утицаје на животну средину друге државе, надзор и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину;
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Сл. Гласник РС", бр. 135/04) овим законом уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе за постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и

постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине;

- Правилник о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података ("Сл. гласник РС" бр. 54/92 И 30/99) којим се прописују граничне вредности имисије, имисије упозорења, епизодног загађења ваздуха, методе систематског мерења имисије, критеријуми за успостављање мерних места и начин евидентирања података;
- Правилник о критеријумима за одређивање локације и уређење депонија отпадних материја ("Сл. гласник РС" бр. 54/92) којим се прописују критеријуми за лоцирање депонија отпадних материја, начин санитарно-техничког уређења депонија ради заштите животне средине, као и услови и начин престанка коришћења депоније;
- Правилник о методологији за процену опасности од хемијског удеса и од загађивања животне средине, мерама припреме и мерама за отклањање последица ("Сл. Гласник РС" бр. 60/94 и 63/94) којим се прописује методологија за процену опасности, односно ризика од хемијског удеса и опасности од загађивања животне средине, о мерама припреме за могући хемијски удес и мерама за отклањање последица хемијског удеса, као и начин вођења евиденције о врстама и количинама опасних материја у производњи, употреби, превозу, промету, складиштењу и одлагању;
- Правилник о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја ("Сл. гласник РС" бр. 12/95) којим се уређује начин поступања са појединим отпадима који имају својство опасних материја, начин вођења евиденција о врстама и количинама опасних материја у производњи, употреби, превозу, промету, складиштењу и одлагању и даје категоризација отпада у складу са Базелском конвенцијом;
- Правилник о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података ("Сл. гласник РС" бр. 30/97) којим се одређују граничне вредности емисије штетних и опасних материја у ваздух на месту извора загађивања, начин и рокови мерења и евидентирања података о извршеним мерењима;
- Закон о поступању са отпадним материјама ("Сл. гласник РС", бр. 25/96) којим се уређује поступање са отпадним материјама које се могу користити као секундарне сировине, начин њиховог прикупљања, услови прераде и складиштења, као и поступање са отпадним материјама које немају употребну вредност и не могу се користити као секундарне сировине;
- Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина ("Сл. гласник РС", број 55/01) којим се прописују ближи услови и начин разврставања, паковања и чувања отпада - секундарних сировина које се могу користити непосредно или дорадом, односно прерадом, а потичу из технолошких процеса производње, рециклаже, прераде или регенерације отпадних материја, услуга, потрошње или других делатности и уз који се дају листе отпада и каталог отпада усаглашен са прописима ЕУ;
- Закон о националним парковима ("Сл. гласник РС", бр. 39/93, 53/93, 67/93, 48/94) којим се забрањује депоновање комуналног и индустријског отпада, радиоактивних и других опасних материја на простору националног парка;

- Закон о комуналним делатностима ("Сл. гласник РС", бр.16/97, 42/98) којим се уређују општи услови и начин обављања комуналних делатности и дефинише да у комуналне делатности спада, између осталог, и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода и одржавање депонија, те даје овлашћење општини, граду, односно граду Београду да у складу са овим законом уређују и обезбеђују услове обављања комуналних делатности и њиховог развоја;
- Закон о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010)
- Закон о пољопривредном земљишту ("Сл. гласник РС", бр. 62/2006 и 65/2008) којим се прописују услови за одлагање јаловине, пепела и шљаке на пољопривредном земљишту и уређује рекултивација пољопривредног земљишта које је коришћено за одлагање јаловине, пепела и шљаке;
- Закон о здравственој заштити животиња ("Сл. гласник РС", бр. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 52/96, 25/00) којим се прописују услови и начин нешкодљивог уклањања животињских лешева;
- Правилник о начину нешкодљивог уклањања и искоришћавања животињских лешева ("Сл. гласник СРС", бр. 7/81);
- Правилник о условима које морају да испуњавају објекти у којима се врши нешкодљиво уклањање и прерада животињских лешева, кланичних конфиската и крви ("Сл. гласник СРС", бр. 7/81);
- Закон о рударству ("Сл. гласник РС", бр. 44/95) којим се прописује да је за добијање одобрења за експлоатацију потребан и пројекат рекултивације деградираног земљишта, прописује обавеза предузећа да у току и по завршеним радовима на експлоатацији минералних сировина изврши рекултивацију земљишта у свему према пројекту рекултивације и да предузме друге мере заштите земљишта на коме су се изводили радови;
- Закон о геолошким истраживањима ("Сл. гласник РС", бр. 44/95) којим се уређују услови и начин извођења геолошких истраживања;
- Уредба о превозу опасних материја у друмском и железничком саобраћају ("Сл. гласник РС", бр. 53/02) којом су ближе прописани услови и начин обављања превоза опасних материја у друмском и железничком саобраћају;
- Закон о приватним предузетницима ("Сл. гласник СРС", бр. 54/89, 9/90 и "Сл. Гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 35/02) којим је прописано да је предузетник лице које обавља одређене делатности дужан да прибави акт надлежног органа о утврђивању испуњености прописаних услова у погледу безбедности и заштите здравља, заштите на раду, заштите животне средине, санитарно-хигијенских и здравствених услова и опремљености, као и других прописаних услова пре отпочињања обављања делатности;
- Закон о локалној самоуправи ("Сл.гласник РС", бр. 9/2002) утврђује да општина доноси: програме развоја; урбанистичке планове; буџет и завршни рачун; уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности (одржавање чистоће у градовима и насељима, одржавање депонија ...), као и организационе, материјалне и друге услове за њихово обављање; стара се о заштити животне средине итд. Изворни јавни приходи општине су: локалне комуналне таксе, накнаде за заштиту животне средине, приходи од концесионе накнаде за обављање комуналних делатности и прихода од других концесионих послова које јединица локалне самоуправе закључује на основу Закона;

- Закон о утврђивању надлежности аутономне покрајине Војводине (“Сл. гласник РС”, бр. 6/02) Надлежности Аутономне Покрајине Војводина су да на својој територији, преко својих органа, у складу са законом којим се уређује област заштите животне средине: доноси програм заштите и развоја животне средине, као и утврђује мере за његово спровођење, у сагласности са основним циљевима одређеним на републичком нивоу; уређује поједина питања заштите, унапређивања животне средине од интереса; обезбеђује праћење стања чинилаца животне средине и овлашћује стручне организације за обављање тих послова; даје сагласност на анализу утицаја радова и објеката на животну средину, за објекте и радове за које грађевинску дозволу издаје надлежни орган АП; образује информациони подсистем за заштиту и унапређење животне средине, као део јединственог информационог система Републике Србије; врши управни надзор у областима заштите животне средине, осим у областима опасних материја и очувања биодиверзитета;
- Закон о концесијама (“Сл.Гласник РС”, бр. 20/97, 22/97, 25/97, 55/03) регулише услове, начин и процедуру давања концесија. Предмет концесије може бити изградња, одржавање и коришћење комуналних објеката за вршење комуналних делатности, истраживање и експлоатација минералних сировина и др.;
- Закон о планирању и изградњи (“Сл. гласник РС”, бр. 47/03 и 72/09) уређује услове и начин планирања и уређења простора, уређивања и коришћења грађевинског земљишта и изградња објеката.
- Закон о управљању отпадом (“ Сл.гласник РС “ бр.36/09).

2.2. ОДГОВОРНОСТ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Јединица локалне самоуправе, преко својих надлежних органа:

- Развија и доноси Локални план управљања отпадом;
- Уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним, односно инертним и неопасним отпадом на својој територији;
- Уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним отпадом;
- Издаје дозволе, одобрења и друге акте у складу са Законом, води евиденцију и податке доставља надлежним органима;
- Даје мишљења у поступку издавања дозвола у складу са прописима;
- Учествује у доношењу одлука за изградњу постројења за третман и коначно одлагање опасног отпада;
- Врши и друге послове утврђене посебним законом.

Две или више општина могу заједнички обезбедити и споводити управљање отпадом уколико је то њихов заједнички интерес.

Неопходне активности локалне самоуправе у области управљања отпадом су:

- санација постојеће депоније уз могућност продужења експлоатационог века до завршетка регионалне депоније;
- подизање нивоа опремљености јавног комуналног предузећа (набавка специјализованих возила, судова за смеће, део опреме за проширење обима услуга);

- израда базе података за потпуни обухват свих насеља организованим одвозом смећа;
- примена основног принципа из регулативе ЕУ да “загађивач плаћа”.

Неопходно је истаћи да је општина Пландиште дана 20.04.2006. године потписала Споразум о заједничком вршењу послова у управљању чврстим комуналним отпадом. Потписници споразума су председници општина Вршац, Бела Црква, Алибунар и Пландиште који су се сложили да локација за изградњу регионалне депоније буде Вршац. Истог дана потписан је и Меморандум о намерама за изградњу и експлоатацију регионалне санитарне депоније и сортирно-рециклажног центра за регију Вршац између општина Вршац, Бела Црква, Алибунар и Пландиште.

2.3. КОНЦЕПЦИЈА ОДРЖИВОГ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ (ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ)

Према Националној стратегији, циљеви управљања отпадом се могу исказати кроз следеће дугорочне и краткорочне планске активности:

Превенција и смањење стварања отпада

- Смањење количина општинског отпада за одлагање у условима очекиваног пораста потрошње становништва;
- Стабилизација количине индустријског и опасног отпада имајући у виду очекивани пораст производње;
- Превенција стварања отпада;
- Подстицање успостављања режима дозвола које се односе на стварање отпада у великим индустријским компанијама, у вези са имплементацијом ЕУ Директиве ИРРС.

Поновна употреба и рециклажа

- Постепено увођење система раздвојеног сакупљања отпада;
- Повећање типова отпада сакупљених у циљу рециклаже и поновне употребе;
- Изградња нових постројења за рециклажу отпада;
- Увођење система за означавање рециклабилних производа и амбалаже;
- Унапређење система за сакупљање отпадних уља;
- Рециклажа грађевинског отпада;
- Искоришћење отпада са органским материјама, биљних и животињских масти за прављење компоста, и других органских ђубрива (прехрамбене индустрије);
- Поновна употреба и рециклажа посебно сортираних и раздвојених металних отпада за производњу чистих метала;
- Рециклажа и поновна употреба растварача за директно поновно коришћење или за даљу продају;
- Рециклажа и поновна употреба термопластичних материјала у поновној производњи;
- Рециклажа и поновна употреба отпадног папира;
- Рециклажа и поновна употреба отпада од гуме;
- Рециклажа и поновна употреба отпадних уља у циљу поновне употребе или за даљу продају;

Побољшање организације сакупљања и транспорта

- Оптимизација управљања и оперативне структуре;
- Додела концесија за активности које се односе на сакупљање и транспорт отпада;
- Замена амортизованих контејнера модерним за одвојено сакупљање отпада и увођење савремене специјализоване опреме за транспорт;
- Оптимизација учесталости сакупљања:
 - за општински отпад - зависно од броја и густине становништва;
 - за индустријски и опасни отпад - зависно од количине створеног отпада;
- Увођење распореда за сакупљање кабастог општинског отпада, беле технике и другог специфичног кућног отпада.

Поуздано одлагање отпада

- Изградња регионалних санитарних депонија за одлагање отпада;
- Обезбеђење инструмената, акција и ресурса неопходних за установљавање интегралног система постројења за одлагање индустријског и опасног отпада узимајући у обзир најбоље расположиве технике у предметној области;
 - Изградња постројења националног и регионалног значаја укључујући оснивање центара за третман опасног отпада;
 - Одобрење поступака за издавање дозвола за активности и постројења за третман индустријског и опасног отпада;
 - Установљавање система постројења за третман биохазардног отпада;
 - Затварање неконтролисаних депонија и сметлишта.

2.4. ИНТЕГРАЛНИ СИСТЕМ ЗБРИЊАВАЊА ОТПАДА

Интегрални систем збрињавања отпада је заснован на анализама, разматрању и дефинисању метода и поступака третмана чврстог отпада, полазећи од могућности за њихово смањивање, бирањем оптималних путева третмана чврстог отпада, од места његовог настанка до коначног, по животну средину и здравље живих бића, нешкодљивог збрињавања.

Концепција збрињавања чврстог отпада у интегралном систему обухвата 4 основна принципа:

- избегавати (колико год је могуће),
- користити (што је више могуће),
- технички прерадити (колико је потребно) и
- депоновати (што је могуће мање).

Ово је уједно и хронолошки ред поступања са отпацама у систему. Полазни принцип представља стално смањивање количине тзв. неизбежних отпадака из производње. Потом следи коришћење и прерада које би требало повећати и тиме смањити коначни остатак за збрињавање на депонијама. Анализе су показале да ефикасно искоришћење отпада може значајно смањити потребе за примарним сировинама и енергентима, уз истовремену уштеду животног простора и заштиту животне средине.

У интегралном систему збрињавања отпада могуће је препознати 6 функционалних елемената:

Настајање отпада је фаза у којој одређени материјал престане да служи својој сврси и постане баласт кориснику. Ова фаза представља критичан фактор у интегралном систему збрињавања отпада, јер количина, састав и сезонска колебања отпадака одређују методе складиштења, сакупљања, транспорта, обраде и коначног депоновања.

Привремено одлагање је фаза одбацивања коришћеног материјала која се састоји од руковања, одлагања и евентуалне прераде (сортирање или нека друга операција на месту настајања).

Сакупљање је фаза која представља операцију у којој надлежне службе или сами грађани односе привремено одложени отпад на даљу прераду или коначно одлагање. Генерално посматрано, сакупљање обухвата складиштење, место и фреквенцију сакупљања и издвајање корисних сировина.

Трансфер и транспорт

Прерада је фаза која представља најсложенију операцију у интегралном систему, а састоји се од: сортирања, припреме, директне прераде и поновног коришћења.

Коначно одлагање је последња фаза у интегралном систему при чему се може одлагати остатак од прераде или почетни отпад. Коначно одлагање подразумева и евентуалну експлоатацију одложеног отпада и нус-продуката (нпр. депонијски гас).

Све методе третмана отпада могу се генерално поделити на:

□ **Утилизационе поступке**, чија је сврха максимално искоришћење енергије и сировина из отпада, као што су: поновно коришћење издвојених рециклабилних материјала, компостирање, термичка прерада са искоришћењем топлоте итд., и

□ **Ликвидациони поступке** чија је сврха елиминисање целокупне масе отпада, без искоришћења енергије и сировина. Користи од увођења секундарних сировина у производњу, односно користи од замене примарних сировина секундарним, дате су у табел:

Корист	Материјал	Папир	Стакло	Челик
Уштеда енергије (%)		23-74	4-32	47-74
Смањено загађење ваздуха (%)		74	20	85
Смањено загађење воде (%)		35	-	76
Смањено стварање кабастог отпада (%)		-	80	97
Смањена потрошња воде (%)		58	50	40

Табела бр.1. - Користи од замене примарних сировина секундарним сировинама

За поновно коришћење материјала и енергије домаћа и међународна стручна јавност користи назив **рециклажа** или **рециклирање**. Поред тога што значајно доприноси заштити животне средине, рециклажа се примењује у случајевима када један од следећих показатеља указује на рентабилност процеса:

- цена сировине као резултат удаљености извора или дефицитарности сировина и
- цена уклањања отпада у зависности од карактера отпада, места и начина стварања као и прописа везаних за уклањање и уништавање отпада.

Примарни циљ рециклирања је максимално могуће искоришћење отпадних материјала, уз максимално смањење депонија и рекултивацију загађеног земљишта. Трошкови настали

потпунијим поступком заштите животне средине покривају се коришћењем издвојених рециклабилних материјала. После сортирања отпада издвојени рециклабилни материјали се транспортују до фабрика у којима се прерађују.

Експлоатација депонија у том циклусу односи се на:

- Сакупљени отпад који се неће искоришћавати;
- Остатак после прераде отпада;
- Материјал који се више не може рециклирати.

Руковање, одлагање и третман отпада на извору пре сакупљања је други од 6 функционалних елемената у интегралном систему управљања отпадом. Руковање на месту настанка отпада представља изношење отпада из свих врста објеката и одлагање у одговарајуће посуде пре организованог сакупљања и одношења. Елементи који морају бити размотрени при избору посуда су: тип посуде која се користи, локација посуде, естетичност и безбедност по животну средину и људско здравље и начин одношења. На тај начин грађани имају могућност да сами врше сортирање појединих врста отпада који се могу рециклирати, чиме се скраћује пут отпада до поновног коришћења, уз смањење трошкова накнадног сортирања и повећања квалитета рециклираних материјала и производа. Трошкови производње и експлоатације оваквих посуда су виши у односу на конвенционалне али је цео систем сакупљања исплативији.

На основу Правилника о критеријумима за одређивање локације и уређење депонија отпадних материја ("Службени гласник Републике Србије" број 54/92) на депонијама отпада је дозвољено одлагати само материјал који се више не може рециклирати. Количина инертног отпада не треба да пређе 5% од укупне количине отпада који се ствара.

Сакупљање отпада зависи од: типа опреме за привремено одлагање и сакупљање, типа система сакупљања и опште методологије сакупљања отпада. Систем сакупљања отпада може бити покретни и непокретни. Систем којим се посуде за привремено одлагање отпада одвозе до места за обраду, даљи трансфер или депоновање, а затим враћају на своју или другу локацију, назива се покретни систем сакупљања отпада. Покретни систем се најчешће користи у оквиру великих комерцијалних и индустријских објеката у којима су предвиђени велики контејнери, у склопу којих се налазе и уређаји за сабијање отпада (компактори). Када се користе мање посуде и вреће за привремено одлагање отпада које се затим празне или утоварују у посебна возила за транспорт, целокупни систем се назива непокретни или стационарни систем сакупљања отпада. У оквиру овог система возила за сакупљање круже од једне до друге локације за сакупљање по посебно одређеној рути. По доласку на задату локацију посуде се празне у возила при чему се разликује мануелни и аутоматизовани систем пражњења. Савремена возила су опремљена уређајима за сабијање утовареног отпада, што значајно побољшава карактеристике система за уклањање отпада. Тиме се обезбеђује боље искоришћавање капацитета транспорта. Врста возила за сакупљање и транспорт зависи од карактеристика отпада и растојања до сабирног центра. Савремене тенденције сортирања (сепарације) на извору, препоручују примену специјалних возила, која би у свом саставу имала посебне одељке за поједине компоненте отпада. Посебно интересантан начин сакупљања и одношења отпада који се може рециклирати (рециклабилног отпада), а посебно опасног отпада, прихватљив истовремено и са становишта заштите животне средине и економије, представља сакупљање од стране грађана.

Трансфер и транспорт отпада подразумевају опрему и уређаје за претовар отпада из мањих возила и посуда за сакупљање отпада у велике сабирне посуде и њихов транспорт до локације за прераду и коначно одлагање. Трансфер и транспорт постају неопходни када због великог растојања од локације настајања отпада до коришћења или трајног одлагања, директан транспорт возилима постаје економски неприхватљив.

При транспорту отпада, неопходно је задовољити следеће захтеве:

- отпад се мора транспортовати уз минималне трошкове;
- отпад мора бити заштићен током транспорта;
- возила за транспорт отпада морају бити тако пројектована да се могу кретати савременим саобраћајницама (аутопутеви итд.);
- капацитет не сме доћи у супротност са дозвољеном носивошћу возила и
- поступци који се користе за утовар и истовар возила морају бити једноставни и безбедни.

Велики број до сада изграђених постројења за третман отпада у свету и начин планирања нових, указују да је поступак уклањања отпадака, након издвајања квалитетних материјала прихватљив са становишта заштите животне средине и са економског становишта, те би морао бити примењен и у нашим градовима. Потреба за развојем Србије, односно њених административних целина подразумева и укључивање у светске привредне, стручне, научне и еколошке токове, што захтева ефикасније управљање отпадом. У том циљу је неопходно укључивање успешних организација и појединаца са вишегодишњим искуством и експертским знањем у области третмана отпада.

Под **рециклажом** комуналног отпада се подразумева поновно искоришћење појединих његових компонената који као секундарне сировине имају употребну вредност у истим или другим технолошким процесима - производњи. Најчешће издвојиве компоненте из комуналног отпада су:

- папир и картон;
- ферозни и неферозни метали (алуминијум, гвожђе, челик, бакар, олово, никл и сл.)
- стакло (безбојно, зелено и мрко)
- пластика (PET, PVC, PE, PP, PS, PU ...)
- аутомобилске гуме, грађевински шут, отпадна уља, баштенски отпад итд.)

Предности рециклаже као третмана отпада су:

- Рециклажа је једна од основних стратешких одредница управљања отпадом;
- Смањује се количина комуналног отпада који треба одложити на депонију;
- Могућност издвајања корисних компонената као секундарне сировине за производњу;
- Остварује се економска добит (директном продајом или учешћем у производњи);
- Рециклирањем се смањују потребе за увозом;
- Смањује се експлоатација природних ресурса;
- Штеди се енергија у индустријској производњи;
- Смањују се трошкови производње и прераде сировина;
- Унапређује се систем заштите животне средине.

3. ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ

3.1. ТЕРИТОРИЈАЛНИ ПОЛОЖАЈ

Површина општине Пландиште је 383 km², што чини 1,8% површине АП Војводине. По површини, међу још 44 војвођанске општине налази се на 26 месту. Општина је по попису из 2002. године имала 13.377 становника у 14 насеља. Број становника по насељима је следећи:

Слика бр.1. Карта општине Пландиште

Општина Пландиште	Површина К.О. (ха)	Број становника
Б.Соколац	1.287,81	366
Барице	2.968,26	598
В.Греда	3.857,47	1.374
В.Гај	3.323,07	790
Дужине	958,77	219
Јерменовци	3.072,87	1.033
Купиник	2.256,69	349
Лаудоновац	К.О. Пландиште	24
Маргита	4.174,72	1.047
Марковићево	819,70	215
Милетићево	1.797,44	622
Пландиште	4.537,17	4.270
С.Леџ	4.553,76	1.094
Хајдучица	4.706,16	1.375
Укупно	38.313,89	13.377

Табела бр.2. Број становника по насељима по попису из 2002.г.

Територија општине Пландиште се налази у југоисточном делу АП Војводине, тачније у источном делу Баната. Простире се између границе са суседном Румунијом на истоку, општине Сечањ на северу, Алибунар на западу и Вршац на југу.

Подручје општине у односу на важније комуникације има релативно повољан положај. Кроз општину пролази железничка пруга на линији Зрењанин-Пландиште-Вршац-Бела Црква и државни пут првог реда, на релацији Зрењанин-Сечањ-Пландиште-Вршац.

3.2. СТАНОВНИШТВО

Анализа демографског развоја насеља општине Пландиште извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1948-2002. године. Општина Пландиште припада подручјима са просечном густином насељености мањом од 50 становника на 1 км², тачније свега 35 ст/км² и спада у најређе насељена подручја Војводине.

Анализа структуре становништва по великим добним групама указује на неповољну старосну структуру са екстремно високим индексом старења од 1,3 који је посматрано по насељима још већи и креће се до 3,7 односно 11 за Лаудоновац.

3.3 ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ОПШТИНЕ

3.3.1 Геоморфологија

На територији општине Пландиште постоје три рељефне целине. То су Алибунарска и Иланџанска депресија (систем Источно банатских депресија), те језерско-лесна тераса која раздваја поменуте депресије.

3.3.2. Геолошке особине

На територији општине Пландиште геоистраживања се изводе већ близу 50 година. Она пружају неопходне и многобројне податке за потпуније познавање геолошке грађе како овог дела, тако Војводине и Панонског басена уопште. Прво испитивање је спровела Немачка фирма "Петрол АД" за време другог светског рата, али до бушења није дошло због ратних прилика. Прва структурна бушења су изведена 1947. године. Анализирани су подаци из три групе структурних бушотина и то код насеља Јерменовци, Велика Греда и Пландиште. На профилима бушотина издвојено је пет слојева по времену настанка: основно горје (пренеоген), миоцен, понт (доњи плиоцен), плаудински слојеви (горњи плиоцен) и квартар.

3.3.3. Педолошке карактеристике

Педолошка карта општине Пландиште представља прави мозаик (6 типова и 12 подтипова земљишта). Педолошке предиспозиције нису повољне: више од 80% земљишта заузима некавалитетно земљиште (ритске црнице и смонице). Такође присутна је слаба водно-ваздушна проводљивост, односно у периоду јачег влажења земљишта, оно је лепљиво и тешко за обраду, док је за време суша земљиште тврдо и испуцало. Приоритетан задатак представља извршење мелиорационих радова (уређење, пре свега подземних радова, наводњавање).

3.3.4. Климатска особине

Општина Пландиште се налази у умерено-континенталном климатском појасу, карактеристичном за Банат. Средња годишња температура од 11,5 °C је највиша у Војводини; годишње амплитуде средње месечних температура од 21,1 °C су најмање у Војводини, зиме су најтоплије у Војводини 1,5 °C; ово је најветровитији део Војводине, са малим бројем дана без ветра; кошава, као доминантан ветар, има у општини Пландиште највећу учесталост, јавља се просечно 73 дана годишње; подручје општине Пландиште је са најмањом релативном влажношћу у Војводини (средња годишња релативна влажност је 71%); облачност је већа од просека за Војводину (средња годишња облачност је 57%, за време вегетационог периода је 49%); ово је подручје са најнижом сумом осунчавања у Војводини (просечно годишње 1988 h) и са највећом количином падавина (просечно годишње 657 mm/m²), у просеку у току зимског периода сваких 5 дана долази по један са снежним падавинама, снег се у просеку задржава 29 дана годишње.

3.3.5. Природни потенцијали

Пољопривредно земљиште представља најобимнији и најзначајнији ресурс. Проститре се на 34.731 ha и обухвата 90,7% територије општине. У структури пољопривредног земљишта доминирају површине под ораницама и баштама (92,9%), па ратарство представља основну грану пољопривреде. У оквиру ратарских култура највише су заступљена жита (64,4%) и индустријско биље (25,3%). Пашњаци обухватају (5,8%) а ливаде (0,6%) пољопривредног земљишта. Незнатан део земљишта је под воћњацима и виноградима (0,3%). Индивидуални сектор располаже са 43,8% пољопривредног земљишта.

Водни ресурси су у значајној мери заступљени на територији општине Пландиште. Територијом општине протичу три речна тока: Брзава, Моравица и Ројга који долазе из Румуније, а завршавају се у општини. Укупна дужина ова три тока на територији општине износи 44 km. За одвођење површинских вода, као и регулисање режима подземних вода, изграђена је густа каналска мрежа у укупној дужини од 990,5 km.

Енергетске сировине - подручје општине располаже енергетским сировинама: нафтом и природним гасом.

Нафта се експлоатише на нафтном пољу "Велика Греда-југ" и нафтном пољу "Јерменовци". Ово лежиште носи епитет првог у Војводини, експлоатише се од 1956. године. Гасно поље "Велика Греда" је, такође међу првим лежиштима гаса у Војводини, које је у експлоатацији од 1952. године, али су његове резерве већ исцрпљене. Лежиште гаса код Пландишта које је у експлоатацији од 1962. године, такође је исцрпљено. Идентификоване су резерве геотермалних вода, а неопходно је извршити истраживања и валоризацију овог потенцијала у наредном периоду. Цео простор општине Пландиште је истражни простор нафте, гаса и хидротермалне енергије.

Шуме -се простиру на свега 0,6% територије општине и представљају недовољно заступљен ресурс. Обзиром на значај које шуме имају, императив је пошумљавање и значајно повећање шумског фонда у наредном периоду.

Лов и риболов - територија општине богата је различитим врстама дивљачи, а лов на овим просторима има дугу традицију. Обзиром на присуство бројних водених површина, постоје погодни услови за развој привредног и спортског риболова.

3.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

На територији општине није успостављен катастар загађивача, као ни мониторинг воде, ваздуха и земљишта. На предметном простору нема већих индустријских објеката, потенцијалних загађивача.

Одвођење отпадних вода није адекватно решено ни у једном насељу општине изузев у центру Пландишта, што може представљати извор деградације водоносних слојева, а индиректно и земљишта.

Земљиште, као природни ресурс, свакодневно се загађује неадекватном применом вештачког ђубрива, пестицида и других хемијских средстава, што представља лимитирајући фактор у пољопривредној производњи. Неодговарајућом обрадом, земљиште се осиромашује у квалитативном погледу и погоршава се његова структура.

Нерешено питање санитарног одлагања комуналног отпада и животињских лешева угрожава земљиште и водоносне слојеве, а индиректно и ваздух.

Смернице развоја:

Заштита воде ће се вршити следећим мерама:

- Обезбеђењем свих насеља квалитетном водом за пиће до изградње регионалног система водоснабдевања;
- Изградњом сепаратне канализационе мреже у насељима, посебно за фекалне и атмосферске воде и обезбеђењем пречишћавања свих отпадних вода, што ће заштитити квалитет подземних и површинских вода;
- Заштитом насеља и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода;
- Одржавањем каналске мреже и одбрамбених насипа у функционалном стању.

Заштиту ваздуха ће обезбедити следећим мерама:

- Реконструкцијом и проширењем гасоводне мреже;
- Успостављањем мониторинга ваздуха;
- Одлагањем комуналног отпада и животињских лешева у складу са директивама Националне стратегије управљања отпадом;
- Формирањем ветрозаштитних појасева дуж саобраћајница, око радних зона комуналних садржаја, на пољопривредном земљишту, посебно на правцу доминанатних ветрова;
- Повећањем процента шумовитости.

Заштита земљишта ће се реализовати кроз следеће активности:

- Адекватним одвођењем фекалних и атмосферских вода из насеља;
- Контролисано применом хемијских средстава заштите и агромера у пољопривредној производњи;
- Снижавањем нивоа подземних вода;
- Редовним одржавањем постојећих одбрамбеног насипа;
- Санацијом и/или рекултивацијом неуређених сметлишта и сточних гробаља;
- Одлагањем комуналног отпада на постојећој локацији општинске депоније у нове касете до завршетка изградње регионалне депоније, по "Пројекту санације и ремедијације сметлишта комуналног чврстог отпада у Пландишту", уз санацију и рекултивацију досадашњег, попуњеног дела.

Почумљавање земљишта ће се реализовати кроз следеће активности:

- Повећањем површина под шумама;

- Пошумљавањем нових површина у оквиру изворишта вода, речних токова;
- Подизањем заштитних имисионих шума у граничним зонама индустријских постројења и саобраћајница;
- Формирањем заштитног зеленила у оквиру економија, депонија комуналног отпада и других објеката у атару као и свих деградираних површина (позајмишта, депресија);
- Формирањем свих категорија насељског зеленила у свим насељима општине.

4. САДАШЊА ПРАКСА УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ ПЛАНДИШТЕ

4.1. ОРГАНИЗАЦИЈА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Функционисање локалне самоуправе се уређује одлукама које доноси Скупштина општине. На тај начин се образује Општинска управа и њена унутрашња организација од које зависе ефикасност и начин рада.

Унапређивање капацитета управљања отпадом захтева иновације у организационим структурама, постављање захтева са новим стручним кадровима, као и дефинисање нових задатака ових структура.

Важан сегмент у систему управљања отпадом представља координација на нивоу Општинске управе и месних заједница у коју треба укључити комунално предузеће, локалне еколошке фондове, еколошку и комуналну инспекцију и друге органе који воде бригу о општини.

4.2. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Комунални отпад представља свакако највећи проблем локалних заједница у Србији. У Србији се сваког дана сакупи око 2,2 милиона кубних метара отпада, од чега више од 60% представља комунални отпад.

Комунални отпад се без било каквог третмана одлаже на депонију – не примењује се компостирање, инсинерација, нити се отпад користи као алтернативно гориво. Такође се не примењује ни класификација отпада. Објекти и опрема за сакупљање и одвоз отпада нису у складу са прописаним условима за заштиту животне средине, нема довољно контејнера, у лошем су стању, а камиони за сакупљање и одвоз отпада су стари и потребно је много новца за њихово одржавање.

Проблем комуналног отпада на територији Општине Пландиште се решава одлагањем на општинску депонију којом газдује ДЈКП „Полет“ и 18 дивљих депонија по месним заједницама.

Слика бр. 2. Депонија комуналног отпада - Пландиште

Слика бр.3. Прикупљена ПЕТ амбалажа у кругу депоније у Пландишту

На самој депонији се издваја метални отпад и продаје као секундарна сировина.

Наплата услуге коју врши ДЈКП "Полет" врши се по површини стамбене јединице (за 1 m²- 2,54 динара).

Влада Републике Србије усвојила је Националну стратегију управљања отпадом 2003. године. Утврђивање економских, односно финансијских механизма је неопходно за одржавање и побољшање управљања отпадом, као и да би се осигурала домаћа и инострана улагања у дугорочно одрживе активности. Охрабрује чињеница да постоје иницијативе ка регионалном повезивању општина, у складу са Националном стратегијом управљања отпадом. Иако тек на почетку реализације, ове иницијативе могу допринети решавању проблема комуналног отпада у многим општинама.

Проблеми са сакупљањем и депоновањем комуналног отпада слични су готово у свим општинама на територији Србије и могу се груписати у неколико општих закључака:

- Недостатак стратегија и планова управљања отпадом на локалном нивоу;
- Недостатак санитарних депонија;
- Неадекватна механизација и опрема за организовано сакупљање и одвожење отпада;
- Недостатак регионалног повезивања општина по питању депоновања комуналног отпада.

4.2.1. Количина и структура отпада

Према расположивим подацима који се базирају на основу снимљених количина прикупљеног комуналног отпада на територији насељеног места Пландиште годишње се произведе око 504 тоне чврстог комуналног отпада.

1. **Отпад из домаћинства**, који настају у стамбеним зградама и службеним просторијама (установе, локали). Ови отпатци су највећим делом отпад од прераде и конзумирања хране. Најважнија карактеристика им је да лако труле, односно брзо се разграђују, нарочито лети, при високим температурама ваздуха. Као последица овог процеса јавља се ширење непријатног мириса. Остали кућни отпатци садрже сагориве (картон, папир, пластика, текстил, гума, кожа) и несагориве компоненте (стакло, конзерве, бела техника и сл.).
2. **Отпад са јавних површина**, који настају на улицама, тротоарима, двориштима, парковима. Ови отпатци (отпатци биљног порекла, папир,

отпатци од хране, животињски остаци) су углавном нестабилне материје које се лако разграђују.

3. **Индустријски отпад**, настају у производним процесима и састоје се од разноврстних стаблиних и нестабилних елемената органског и неорганског порекла. Поједини индустријски отпади који настају у процесу производње могу се поново користити у истом или неком другом технолошком процесу као секундарне сировине, уколико задовољавају одређене техничке нормативе неопходне за њихову примену. Инертни индустријски отпад се може одлагати заједно са комуналним отпадима, док се опасни индустријски отпад не може одлагати заједно са комуналним отпадом, већ захтевају специјалне третмане који се најчешће обављају у оквиру сваке индустрије.
4. **Остали отпад**, који настаје као резултат различитих делатности као што су: возила и њихови делови, аутомобилске гуме, муљ из постројења за пречишћавање отпадних вода, отпатци здравствених установа, отпатци анималног порекла и др. не могу се без посебног третмана (који је различит за сваку врсту отпада) одлагати са комуналним отпадом, већ се морају збрињавати према посебним законом прописаним условима.

Ре дб р.	Депонија за потребе насеља	Парцела кат.бр.	Катастарска општина	површина парцеле	култура	власник/корисник парцеле	површина парцеле заузете отпадом
1.	Банатски Соколац	1327	Купиник	39 ha	пашњак	РС/Холдинг "Агробанат" Пландиште	1 ha
2.	Милетићево	630	Марковићево	3,3 ha	њива	приватно власништво	30 a
3.	Марковићево	442, 443, 444,445	Марковићево	2 ha	бара	РС/ВДП "Јужни Банат" Вршац	50 a
4.	Дужине и Стари Лец	981	Стари Лец	65 ha	њива	РС/Холдинг "Агробанат" Пландиште	1 ha
5.	Стари Лец	908	Стари Лец	3,7 ha	ливада	РС/МЗ Стари Лец	1 ha
6.	Стари Лец	1230, 1231,1232	Стари Лец	4 ha	бара	РС/МЗ Стари Лец	1 ha
7.	Хајдучица	1082	Хајдучица	20 ha	пашњак	РС/МЗ Хајдучица	2 ha
8.	Велика Греда	1129, 1130/1, 1130/2	Велика Греда	1 ha	бара	РС и ДОО "Јединство" Велика Греда	1 ha
9.	Јерменовци	853	Јерменовци	1,1 ha	бара	РС/Општина Пландиште	1 ha
10.	Јерменовци	868	Јерменовци	1,3 ha	бара	РС/Општина Пландиште	1 ha
11.	Јерменовци	2272	Јерменовци	39 ha	пашњак	РС/Холдинг "Агробанат" Пландиште	1 ha
12.	Барице	689, 691	Барице	6 ha	пашњак и бара	РС/Општина Пландиште	1 ha
13.	Велики Гај	963/1	Велики Гај	1,6 ha	пашњак	РС/Општина Пландиште	60 a
14.	Купиник	709	Купиник	14,6 ha	пашњак	РС/Холдинг "Агробанат" Пландиште	1 ha
15.	Маргита	2142, 2143	Маргита	4 ha	бара и пашњак	"Агробанат" РС/Холдинг Пландиште	1 ha
16.	Маргита	2486, 2490	Маргита	18 ha	бара и пашњак	РСХолдинг "Агробанат" Пландиште	50 a

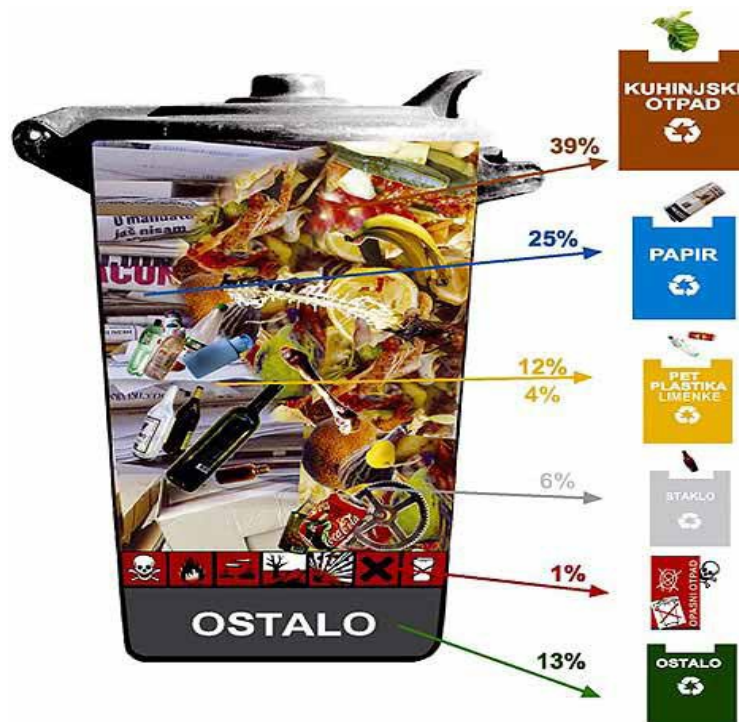
Табела број 3. Преглед дивљих депонија комуналног и другог отпада на територији општине Пландиште

Почев од 2009.године све ове дивље депоније су делимично саниране, првенствено захваљујући средствима Министарства животне средине и просторног планирања у оквиру Акције очистимо Србију.

Отпад из домаћинства (комунални отпад) се уобичајено не сматра опасним отпадом с обзиром да се састоји од материјала којим је пре коначног одлагања руковао појединац. Међутим, ова врста отпада може веома да варира у саставу, а то у великој мери зависи од начина живљења „произвођача“ отпада. Амбалажа чини значајан део комуналног отпада. Следе материјали који су одбачени при припремању хране као што су љуске од воћа и поврћа, остаци од стругања меса, коске и сл. материјали који се не могу рециклирати.

Присутно у комуналном отпаду је и следеће: батерије и други електро материјал, који понекад садржи канте и конзерве са остацима боје, уља, хемикалијама за домаћинства и базене, каустичне материјале, агенсе за стерилизацију, лекове итд. Иако ове компоненте представљају мали удео у комуналном отпаду, оне су нарочито проблематичне зато што имају карактеристике опасног отпада, хемијски су нестабилне, а поступак њихове рециклаже или регенерације је веома скуп. Ту се даље могу наћи и канистери са аеросолима, одбачене пелене и марамнице за бебе, животињски измет који се брзо деградира и постаје агресиван због дејства мириса. Гамад, муве и птице нападају овај отпад.

Разлози који су горе набројани указују на то да је неопходна контрола и посебна пажња у вези са управљањем комуналним отпадом, као и да је неопходно развити методе при руковању отпадом, који су у складу са заштитом животне средине. Отпад ове врсте се генерише и у канцеларијама, јавним установама, хотелима итд.

Слика бр.4. Комунални отпад

4.2.2. Утицај комуналног отпада на човекову околину

Када се ради о комуналном отпаду, у ланцу његовог кретања касније поступање у много чему зависи од првог корака: НАЧИНА КАКО СЕ САКУПЉА СМЕЋЕ. Тренутно комунално предузеће није довољно опремљено да на овом првом кораку

потпуно контролише стање, већ је приморано да решава проблеме тек када су ескалирали. Пуно времена и новца се губи на сакупљању смећа са “дивљих сметилишта“, сакупљање отпада расутог поред препуњених судова за смеће, поправкама возила после њиховог преоптерећења и др.

Неадекватно прикупљање, транспорт или неправилно одлагање комуналног отпада може да има неповољан утицај на животну средину, као што је:

- загађење ваздуха и непријатни мириси;
- могућ ризик по здравље због акумулације загађених вода које омогућавају размножавање комараца и привлаче муве и гамад;
- губитак обрадивог земљишта због присуства биолошки неразградиве компоненте;
- загађење земљишта, површинских и подземних вода процедурним водама које такође имају утицај на здравље и животну средину.

4.2.3. Смањење количине отпада

Један од принципа у управљању чврстим отпадом је принцип смањења генерисања отпада на извору, којим се смањује количина отпада на минимум у смислу количина и/или потенцијалне опасности. Значи да проблеми везани за отпад не би били толико значајни када не би као отпад били одлагани материјали који не спадају у категорију комуналног отпада. Један од примера је одлагање отпада у контејнере који могу да се врате испоручиоцу робе и затим поново користе. Смањење количина отпада би било могуће када би роба у малопродаји била доступна у великим паковањима која би се даље продавала у мањим количинама и тако се смањила потреба за великим количинама амбалаже. Паковање робе из естетских разлога би требало да буде обесхрабривано, као и паковање малих предмета у велику амбалажу само због маркетиншког ефекта.

4.2.3.1. Одвајање на извору

Основна метода је одвајање комуналног отпада на различите компоненте као што су: запаљиви материјали, материјали који могу поново да се користе, материјали који могу да се рециклирају, органски материјал итд. и то на нивоу домаћинства. Запаљиви материјал подразумева папир, картон, суво лишће и гранчице. Материјал који се поново користи могу да буду флаше, конзерве и пластичне вреће. Материјал који се рециклира може да буде папир, пластика, стакло и метални опилци. Органски материјал подразумева љуске од воћа и поврћа и други отпад од хране.

Да би се спречило да комунални отпад буде узрок загађења или да угрози здравље људи, најважније је одвојити отпад који се регенерише од опасног отпада већ на извору. Одвајање може да се одвија и негде даље у току управљања отпадом.

4.2.3.2. Сакупљање и транспорт

Отпад настаје у домаћинствима и одлаже у обележене контејнере. То могу бити металне или пластичне канте затим, пластичне или папирне вреће. У великим зградама или насељима постоји централизован систем прикупљања у контејнере. У већини развијених земаља пракса је да се отпад из таквих контејнера редовно одвози с обзиром да се отпад, нарочито остаци од хране, брзо разлажу.

У градовима и урбаним насељима сакупљени отпад се одлаже у посебне камионе који су опремљени опремом за сабијање да би се повећала количина терета

који се транспортује, често на велику удаљеност до санитарне градске депоније. Показало се економски исплативим, у градовима који се брзо шире, да се отпад транспортује у контејнерима железницом, понекад и у баржама водом. У неким случајевима, отпад је упакован тако да олакша механички третман.

4.2.3.3. Поступци обнављања

Следећи принцип по важности у смислу смањивања количина отпада је обнављање, у највећој могућој мери, оних компоненти отпада које могу да се рециклирају. Међутим, исувише корисних извора отпада се и даље одбацује, највише због неадекватне сепарације, прикупљања и поступака обнављања или најчешће због неодрживог тржишта за више рециклираних отпадних материјала.

У неким развијеним земљама, компоненте из тока комуналног отпада се одвајају и користе. Запаљиве компоненте се користе за гориво, било као такве, било после дезинфекције. Папир може да се користи у малим фабрикама папира/ картона. Пластика такође може поново да се користи у процесима који не захтевају сировине високог квалитета или чистоће.

Сепарација, рециклирање и поновно коришћење комуналног отпада може да има велики утицај на економију земље у развоју. Корисне материје могу се продавати предузимачима за рециклажу. Комплетна активност везано за рециклажу, укључујући транспорт, захтева радну снагу. Економски статус људи који се запошљавају се тако побољшава.

Компоненте комуналног отпада које труле могу да послуже за производњу компоста. Отпад се одлаже на гомиле које формирају редове и повремено окрећу. Могуће је такође, ставити сортирани отпад у буре са хоринзоталном перфорацијом (које подсећа на ротирајући сушач), монтирати га на цеви и полако окретати буре, тако да пут отпада на други крај бурета траје неколико дана. Оба процеса представљају аеробну биодеградацију отпада чији крајњи производ подсећа на компост. Присуство загађивача било органског или неорганског порекла који се могу наћи у отпаду због, пре свега, непотпуне сепарације могу да учине компост некорисним. Граничне вредности концентрација ових загађивача морају се проценити.

4.2.3.4. Одлагање

Досадашња пракса је била одлагање комуналног отпада на депонију. Како градови постају већи и са већом густином насељености површине потребне за депоновање отпада такође постају све веће. Такође, како се друштво развија, тако се и састав комуналног отпада значајно мења нарочито у домену нпр. грева што доводи до стварања површина које постају локалне депоније отпада. Данас, због повећања количина отпада које треба депоновати, као и веће бриге о животној средини, потребно је користити напредније методе сакупљања, транспорта, третмана и одлагања. На локацији депоније отпад се сабија да би му се смањила запремина, слаже у редове у касетама и покрива се барем једном дневно са одговарајућим материјалима који спречавају дејство гамеди, мува, птица и других грабљивица, али такође спречавају повреду од оштрих предмета.

Процес биодеградације одређених компоненти комуналног отпада може почети и пре него што је отпад прикупљен и трајати током транспорта. Биодеградација се даље поспешује нпр. мокрим дробљењем. У неким земљама је забрањено додавање течности ради убрзавања процеса биодеградације зато што су више забринуте са повећаним количинама процедурних вода које се тада стварају. Када се отпад нађе на депонији,

брзина деградације ће се рапидно повећавати, нарочито у присуству влаге. Међутим, када се густина отпада повећава, да би се олакшао транспорт, отежава се продирање влаге у масу отпада па се и почетак биодградације одлаже. Почетно, деградација је аеробна, а као споредни производи се стварају водоник и угљен-диоксид. Како кисеоник струји навише кроз масу отпада, долази до стварања анаеробних услова и споредни производи постају метан и угљен-моноксид. С обзиром да је метан запаљив и да у затвореном простору може бити експлозиван потребно је спровести специјалне мере вентилације депоније. На локацијама где је производња гаса значајна уводи се пракса искоришћавања гаса. Могуће је добити корисне количине гаса за период од неколико десетина година.

Истовремено са производњом гаса стварају се нова органска једињења. Многа од њих, с обзиром да су растворљива у води стварају течне мешавине са влагом из тела депоније, тј. формирају исцедак. Исцедак може да буде веома загађен. У сваком случају неопходно је спречити отицање процедурних вода из депоније, нарочито што ће тада и гас да се ствара ван тела депоније. Такође, неопходно је спречити мешање са подземним и површинским водама.

4.2.3.5. Могућности управљања комуналним отпадом

Могуће је извршити сепарацију отпада, било у сарадњи са „произвођачем“ отпада, било тек након сакупљања. Отпад који није одговарајући за рециклажу или поновно коришћење, а стога и сепарацију, треба прикупити и одложити на дозвољене локације.

Редослед решавања проблема је следећи:

- минимизирање отпада који се одбацује;
- издвајање корисних састојака и његова поновна употреба;
- индустријски третман смећа;
- коначно одлагање остатка на депонију;
Тај циљ се постиже на тај начин што се:
- прво уреди депонија;
- уводи примерна и секундарна сепарација корисних компоненти;
- уводе одређени технолошки поступци у третману (компостирање, брикетирање или неки други облик прераде);
- уређује проблематика настанка амбалажног отпада и врши едукација грађана у циљу смањења количине отпада уопште ;

Биодградбилна фракција која се налази у прикупљеном комуналном отпаду може да, у зависности од услова складиштења, почне да се разлаже већ у контејнерима или другим посудама за прикупљање. Због здравствених, хигијенских и естетских разлога уведена је пракса сакупљања отпада у папирним и пластичним врећама. Истовремено су на тај начин лица која врше прикупљање заштићена од директног контакта са отпадом, а и олакшана је даља манипулација било да се ради о депоновању, претовару на трансфер станицама или спаљивању отпада.

На већини климатских услова отпад ће се на трансфер станицама, на којима се отпад само балира због даљег транспорта, деградирати до нивоа који захтева руковање отпадом неким механичким средствима и то због здравствених и сигурносних разлога. Због свега тога, нико не би требало да долази у контакт са отпадом осим оператера на постројењу на финалном одлагалишту.

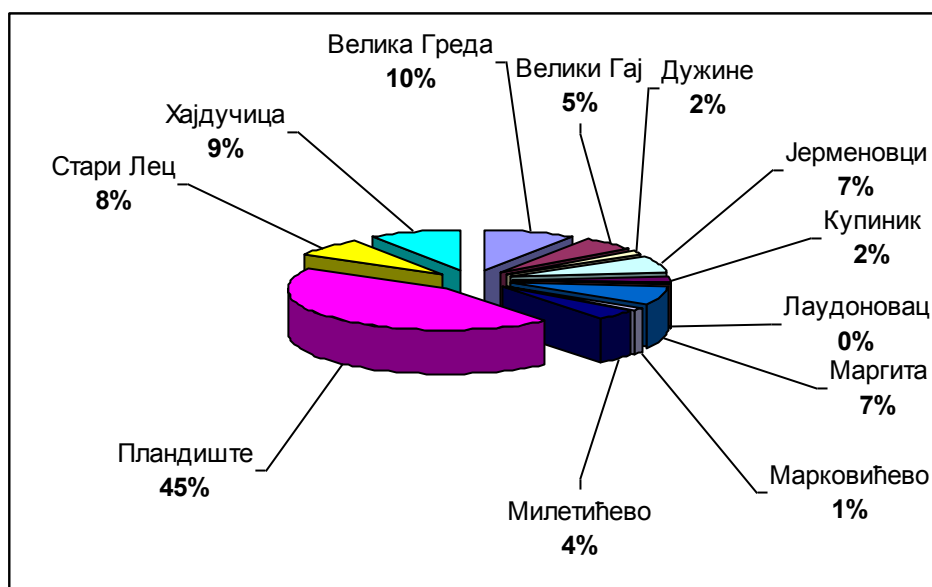
5. КОЛИЧИНЕ ОТПАДА У ОПШТИНИ ПЛАНДИШТЕ

Подаци о количинама сакупљеног отпада у општини Планишће базирају се на подацима добијеним од стране ДЈКП "Полет" и подацима регистрваним на терену. Усвојена методологија се базира на проценама о дневној продукцији отпада препорученим и усвојеним у Националној стратегији, литератури и пракси. Процењена и усвојена дневна производња отпада по становнику износи за:

- Урбана насеља (град Планишће) 0,75 kg/дан
- Сеоска насеља 0,5 kg/дан

Ред. бр.	Општина Планишће	Број становника по попису 2002.	Коефициент (kg/стан./дан)	Количина отпада (kg/дан)
1.	Банатски Соколац	367	0,5	183,5
2.	Барице	597	0,5	298,5
3.	Велика Греда	1374	0,5	687
4.	Велики Гај	790	0,5	395
5.	Дужине	218	0,5	109
6.	Јерменовци	1.034	0,5	517
7.	Купиник	349	0,5	174,5
8.	Лаудоновац	24	0,5	12
9.	Маргита	1060	0,5	530
10.	Марковићево	210	0,5	105
11.	Милетићево	622	0,5	311
12.	Планишће	4.248	0,75	3186
13.	Стари Лец	1.094	0,5	547
14.	Хајдучица	1.368	0,5	684
	Укупно	13.375		7,739.5

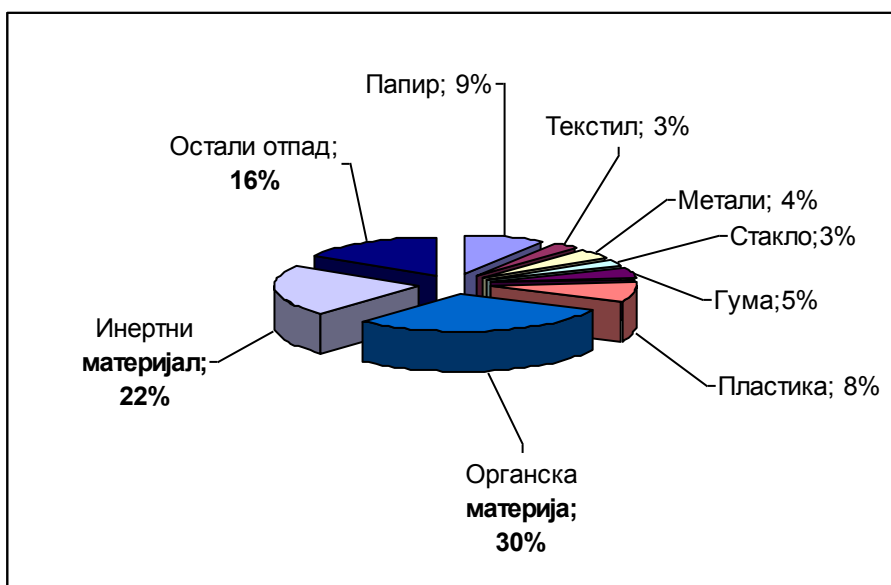
Табела бр.4. Процењена количина комуналног отпада у општини Планишће

Графикон бр.1. Процењена количина комуналног отпада у општини Планишће

Врста отпада	%
Папир	9
Текстил	3
Метали	4
Стакло	3
Гума	5
Пластика	8
Органска материја	30
Инертни материјал	22
Остали отпад	16

Табела бр.5. Морфолошки састав комуналног отпада

Графикон бр.2. Морфолошки састав комуналног отпада

Општина Пландиште	Процењен број становника	Процењена годишња количина отпада [t]	Процењена годишња запремина отпада [m³]
2008	13.435	2.842	8.458
2013	13.503	2856	8.500
2018	13.570	2870	8543
2023	13.638	2885	8586
2028	13.707	2899	8629
2033	13.775	2914	8672
2038	13.844	2928	8715

Табела бр. 6. Процењене количине отпада

5.1. ПОДАЦИ О ТРЕНУТНОМ УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ ПЛАНДИШТЕ

5.1.1. Информације о комуналном предузећу

Назив и адреса ЈКП-а - ДЈКП „ПОЛЕТ“ Планиште, Обилићева 15

Оснивачки акт предузећа - Статут

Број запослених - 28

Делатности предузећа - 40203, 90000, 41000

Категорија	Јединица мере	Цена са ПДВ-ом (дин)
Одвоз комуналног отпада за предузећа, заједнице и установе у контејнеру запремине 5,5 m ³	ком	3.499,20
Одвоз смећа за правна лица (обрачун по м ² пословног простора месечно)	m ²	3,23
Одвоз смећа за домаћинства (обрачун по м ² стамбеног простора месечно)	m ²	2,54
Одвоз смећа за привремене монтажне објекте (обрачун месечно)	ком	308,57
Планирање смећа булдожером на депонији (додаје се на горе наведене цене под редним бројем 1,2,3,4,5 или 6)	m ³	у цени одвожења смећа – не наплаћује се посебно
Одвоз смећа из колективног становања	m ²	2,54
Набавка и одржавање посуда за смеће по стану	месечно	Не спроводи се-корисници сами набављају посуде по општинској одлуци

Табела бр. 7. Цена услуга одношења смећа и проценат наплате

5.1.2. Информације о обухвату/одношењу смећа Територија коју покрива комунално предузеће

Збрињавање отпада на подручју општине Планиште карактерише уобичајена пракса која је присутна у другим малим општинама у Србији. Отпад се организовано сакупља у Планишту и месним заједницама Велика Греда, Милетићево, Дужине, Банатски Соколац, Маргита, Јерменовци, Барице и Хајдучица. Уклањање отпада се врши тако што се на 14 дана односи (отпад се сакупља у врећама), док су у месним заједницама Купиник и Велики Гај, постављени контејнери запремине 5,5 m³ и који се празне по позиву. Једино у Марковићеву и Старом Лецу није успостављен систем организованог сакупљања отпада. У Планишту се посебно сакупља ПЕТ амбалажа са 3 контејнера запремине 7 m³ који се празне периодично. Сакупљени ПЕТ се одвози на градску депонију на посебно издвојено место (у периоду обиласка, март 2010. год.

регистровано је око 30 m³) али још увек није био постигнут споразум о откупу овог материјала).

Насеља	Укупно становника	Обухваћени услугама	%
Пландиште	4.270	4.270	100
Села	9.107	5.499	60
Укупно	13.377	9769	73

Табела бр. 8. Корисници услуга

На самој депонији се издваја метални отпад и продаје као секундарна сировина.

Смеће се из свих индивидуалних и колективних објеката становања у селима одвози по планираном распореду сваке друге недеље, док се из колективних објеката становања која смеће одлажу у контејнере запремине 1,1 m³ у Пландишту смеће одвози два пута недељно.

Од правних лица која одвожење смећа плаћају по m² пословног простора, који не одлажу смеће у контејнере у Пландишту, смеће се одвози сваке друге недеље.

Од правних лица, заједница и установа које одвоз смећа плаћају по одвеженом контејнеру запремине 5,5 m³ смеће се одвози по позиву, када се напуни контејнер.

5.1.3. Механизација којом располаже предузеће

Под механизацијом се подразумевају возила коју ЈКП користи у свом свакодневном раду или повремено. У наставку текста је табеларни приказ постојеће механизације:

Редни број	Назив возила	Рег.бр.	Снага	Годиште
1	Аутосмећар (ротопрес) Мерцедес 1213	ВШ 485-04	96 KW	1987
2	Аутоподизач SCANIA SAAB	ВШ 499-82	185 KW	1993

Табела бр. 9. Механизација којом располаже предузеће-ТЕРЕТНА ВОЗИЛА

ГОДИНА 2010.		ГОДИНА 2020.	
Контејнер 1.1 м3		Контејнер 1.1 м3	
Урбана насеља	ком 45	Урбана насеља	ком 45
Неурбана насеља	ком 0	Неурбана насеља	ком 0
Канте 120 л		Канте 120 л	
Урбана насеља	ком 4000	Урбана насеља	ком 4000
Неурбана насеља	ком 0	Неурбана насеља	ком 0

Табела бр. 10. Потребан број контејнера и канти за посматрани период у општини Пландиште

6. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЛОКАЛНОЈ ДЕПОНИЈИ

6.1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Сакупљање, транспорт и збрињавање отпада у општини Пландиште врши ДЈКП "ПОЛЕТ" Пландиште. Ни ово предузеће се по својој организацији не разликује од многих других. Отпад се прикупља у кантама и контејнерима и транспортује до градске депоније (урађена је пројектна документација за санацију и ремедијацију ове депоније). Транспортна возила су у власништву ДЈКП "Пошет" (један аутосмећар, један аутоподизач и булдузер).

Локација депоније

На територији општине Пландиште постоји депонија комуналног отпада. Парцела број 1918 и 2961/2 КО Пландиште. Надморска висина на највишој тачки 79 m. Комплекс сметлишта заузима површину од 48.000.712 m, удаљена од првих кућа око 400 m.

Опис депоније

Депонија је отвореног типа и на њу довозе отпад како возила ДЈКП-а тако и остала правна и физичка лица. Не постоји мерење отпада. На депонији се одлаже искључиво комунални отпад, а кланични и ветеринарски се појављују инцидентно. Грађевински отпад који се довози углавном се користи за затрпавања. Одређена количина отпадних гума такође стигне на депонију.

Слика бр. 5

Карактеристике депоније

У наставку текста табеларно су приказани основне карактеристике депоније.

Депонија	Карактеристике
Старост депоније	40 година
Процењени век трајања депоније	Још 5 година уз правилно одлагање
Инфраструктура	Постоји прилазни пут, ограда, капија и портирница за чуваре на депонији
Заузета површина	2.1 ха од расположивих 4.9 ха

Табела бр. 11. Карактеристике депоније

Слика бр. 6

6.2. ПРОБЛЕМИ, ПЛАНОВИ И ИНВЕСТИЦИЈЕ

6.2.1. Проблеми у раду

Као највећи проблеми у свакодневном раду идентификоване су следеће ставке: одржавање и немогућност рециклаже и раздвајања отпада

6.2.2. План израде пројекта санације и ремедијације депоније

Израђен је Пројекат санације и ремедијације сметлишта у Пландишту и реализован у износу 85 %. За реализацију пројекта је до сада утрошено око 20.000.000,00 динара.

Израђен је Главни пројекат трансфер станице са свом пратећом инфраструктуром.

Предвиђена је фазна изградња трансфер станице. Поједине фазе изградње су условљене изградњом регионалне депоније.

6.3. ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА

У региону не постоји јавно комунално предузеће чија је искључива делатност управљање отпадом. ДЈКП у Пландишту обавља делатности које се односе на водовод, канализацију, дистрибуцију природног гаса, управљање пијацом и управљање комуналним отпадом. С обзиром да предузеће обавља различите врсте и обиме послова то се она значајно разликује по величини укупног прихода, броју запослених и опремљености.

Удео амортизације је релативно низак (3-5%), с обзиром да је у питању недовољна опремљеност предузећа и у значајној мери отписана расположива опрема. Укупна средства амортизације износе 5 мил. динара (50.000 еура). Уз добит, средства амортизације представљају једини извор сопствених средстава ДЈКП за инвестиције.

7. ИНДУСТРИЈСКИ ОТПАД

Постоји врло мало података о индустријском отпаду. Евиденција индустријског отпада се не врши систематски и у складу са законском регулативом. Под индустријским отпадом се подразумевају све врсте отпадног материјала и нуспроизвода који настају током одређених технолошких процеса.

Подаци о генераторима се добијају искључиво на самопријављивању, тј. на доброј вољи, мада закон прописује ту обавезу, а у складу са Правилником о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја (“Сл. Гласник РС”, бр. 12/95). Један број генератора редовно доставља податке о количинама генерисаног отпада надлежној еколошкој инспекцији, али укупан број генератора и количина отпада у Србији, нису познати.

7.1. ИНДУСТРИЈСКИ ОПАСАН ОТПАД

Недостатак система националних лабораторија за опасан отпад ствара проблеме и не дозвољава идентификацију и контролу опасног отпада. Постоје три овлашћене лабораторије за карактеризацију отпада. Преовлађујући метод третмана индустријског отпада је привремено складиштење унутар комплекса генератора или депоновање. Индустријски отпад се одлаже на местима у склопу постројења, а преостали део се одлаже са комуналним чврстим отпадом на градским депонијама. Главне методе поступања са опасним отпадом су складиштење и депоновање. Привредна друштва која генеришу опасан отпад одлажу га у сопственим складиштима унутар предузећа. Анализе показују да је за већину таквих места прекорачен њихов капацитет и да не задовољавају захтеве националног законодавства о отпаду, а у складу са Правилником о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја (“Сл. Гласник РС”, бр. 12/95), који уређује начин поступања са појединим отпацама који имају својство опасних материја.

Привредна друштва управљају сопственим складиштима отпада и не воде тачну евиденцију о запремини створеног отпада, било да је у питању садашња производња или евиденција производње отпада из прошлости. Нагомилани отпад представља претњу околини и због тога се овај проблем мора решити. У Србији не постоје постројења за третман опасног отпада. Велики број малих предузећа који генеришу опасан отпад имају озбиљне проблеме услед недостатка регионалне или националне инфраструктуре за његов третман.

Најважнију законску регулативу из области управљања опасним отпадом и секундарним сировинама чине:

– Закон о поступању са отпадним материјама (“Сл. Гласник РС”, бр. 25/96) који уређује поступање са отпадним материјама које се могу користити као секундарне сировине, начин њиховог прикупљања, услове прераде и складиштења, као и поступање са отпадним материјама које немају употребну вредност и не могу се користити као секундарне сировине

– Правилник о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја (“Сл. Гласник РС”, бр. 12/95), који уређује начин поступања са појединим отпацама који имају својство опасних материја, начин вођења евиденције о врстама и количинама опасних материја у производњи, употреби, превозу, промету, складиштењу и одлагању

– Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина (“Сл. Гласник РС”, бр. 55/01) прописује ближе услове и начин разврставања, паковања и чувања отпада – секундарних сировина које се могу користити непосредно или дорадом, односно прерадом, а потичу из технолошких процеса производње, рециклаже, прераде или регенерације отпадних материја, услуга, потрошње или других делатности.

7.2. ЗАКОНСКЕ ОБАВЕЗЕ ГЕНЕРАТОРА ОТПАДА

Предузеће, друго правно лице и предузетник, код кога у обављању делатности настају отпаци дужно је да их разврстава по врсти и употребној вредности и поступа са тим отпацама у складу са прописима којима се уређују услови коришћења, чувања и складиштења појединих врста отпадака.

Сваки генератор отпада, у овом случају индустрија, је обавезан да у складу са прописима ускладишти свој отпад. Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима. Опасан отпад се мора одлагати на посебан начин у складу са његовим карактеристикама и не сме се одлагати на депонију комуналног отпада.

Дозвола за одлагање на депонију, привремено складиштење, извоз или спаљивање/сагоревање отпада добија се искључиво од Министарства заштите животне средине и просторног планирања (Управа за заштиту животне средине). Имајући у виду податак да у Србији постоји само неколико предузећа која су у могућности да врше рециклажу опасног отпада, као и чињеницу да нема изграђених постројења за спаљивање или одлагање опасног отпада, највећи део отпада са својим својствима опасних материја се привремено складишти на локацијама предузећа или се извози у иностранство.

7.3. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ГЕНЕРАТОРИ ИНДУСТРИЈСКОГ ОТПАДА У ОПШТИНИ

Значајни привредни субјекти у општини Пландиште су:

- **НАПРЕДАК**

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЗА МОНТАЖУ И ПРОИЗВОДЊУ

Изградња гасовода, МРС, водовода и термотехничких инсталација; израда и монтажа машинских конструкција; технички преглед моторних возила.

- **БАНАТПЛАСТ**

АД ЗА ПЕРАДУ ПЛАСТИЧНИХ МАСА Пландиште

Индустријски програм висококвалитетне и наменске пластике

- **МЛИН "НАПРЕДАК"**

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО Велика Греда,

Основна делатност је откуп, складиштење и млевење житарица

- **АБ-КООПЕРАЦИЈА Д.О.О, Пландиште**

Пољопривредна производња и производња заштитних средстава и вештачког ђубрива.

- **ПОЛЕТ ДУЖИНЕ Д.О.О**

Пољопривредна производња

- **ЈЕДИНСТВО**, Велика Грета
ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ ЗА ПОЉОПРИВРЕДНУ ПРОИЗВОДЊУ

- **ВИНДИЈА Д.О.О Лајковац у Пландишту**

Кланица у Пландишту и две фарме за тов бројлера у Великој Греди и Пландишту

- **ДРАКУЛИЋ Д.О.О. Пландиште**

Извођење завршних занатских радова - постављање електричне инсталације и расхладних система

- **ЈЕРМЕНОВЦИ Д.О.О Јерменовци**

РАТАРСКА ПРОИЗВОДЊА, ФАРМА ГУСАКА, ФАБРИКА СТОЧНЕ ХРАНЕ

(за сопствене и потребе тржишта)

- **"28. МАРТ" Д.О.О Барице**

Ратарска производња

- **МИЛЕТИЋЕВО Д.О.О Милетићево**

Ратарска производња

- **СОС ЈЕРМЕНОВЦИ**

Производња: екструзија фолија, термоформирање (вакумирање) и петобојно штампање

- **ЕМИНЕНТ ДОО Суботица**

Производња текстила: плетионица, дорада, фарбара, кројачница, шивара, смештајни магацински простор.

- **ХАЈДУЧИЦА АД**

Пољопривредна производња

- **БРЗАВА Хајдучица**

РАТАРСКА ПРОИЗВОДЊА

- **НЕДИМ Пландиште**

ПРИВАТНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПРОМЕТ И УСЛУГЕ СА П.О.

Производе бризгану, дувану и екструдирану пластику, од разноврсне сировине: полиетилен, полипропилен, полистирен, поликарбонат, полиамид и полиацетат.

- **ПОЛИПЛАН Пландиште**

Производња пластичних бочица и хемијских производа

- **ЕЛИТЕХ СЗР Стари Лец**

Текстилна производња

- **МБД ТРГОВИНА**

Продаја грађевинског материјала

- **БНАТПЛАСТ –**

Израда полимерних материјала (амбалажа за прехранбену индустрију)

- **ДЈКП "ПОЛЕТ" –**

Комунално предузеће

- **ПЕКАРА –**

Производња хлеба и пецива

- **ЕКО-ПАК –**

Приватно предузеће, Велика Грета, Производња амбалаже од пластике

- **LION PACK GROUP, Велика Грета**

Производња хромокартонске амбалаже

- **СЗТР «РЕЦИКЛАТ» Пландиште**

откуп, сортирање, паковање и продаја полиетилена високе и ниске густине (отпад) као и отпадом од ПЕТ амбалаже.

- **ЕКОБНАТ доо Пландиште**

Рециклажа неметалних отпадака и остатака

- **ФЕНИНГ** Хајдучица
Откуп секундарних сировина

У прилогу је дат приказ поступања с отпадом у привредним капацитетима општине Пландиште.

7.4. УПРАВЉАЊЕ ИНДУСТРИЈСКИМ ОТПАДОМ

За решавање проблема одлагања индустријског отпада потребно је предузети следеће:

- израдити ажурни катастар свих локалитета на којима настаје индустријски отпад;
- извршити карактеризацију и категоризацију целокупног отпада у складу са законским захтевима;
- успоставити стратегију управљања индустријским отпадом;
- успоставити одлагање на посебна складишта на санитарно безбедан начин;
- одлагањем на комуналне депоније (инертан индустријски отпад)-односно на посебно место намењено за наведени отпад.
- јасно дефинисати генераторе секундарних сировина и потенцијалне купце секундарних сировина;
- транспорт индустријског отпада или секундарних сировина вршити на законом прописан начин;
- поставити складишта привременог карактера у оквирима фабрика, са грађевинским и употребним дозволама;
- успоставити план санације индустријских "дивљих" депонија на територији региона;
- у индустријским постројењима успоставити програм управљања индустријским отпадом, као и процедуре за поступање са индустријским отпадом;
- задужити посебно лице или службу за евиденцију и праћење стања индустријског отпада (врсте, количине, токови отпада) као јединствене базе података током времена.

8. ПОСТУПАЊЕ СА БИОХАЗАРДНИМ ОТПАДОМ

Биохазардни отпад сврстан је у категорију опасног отпада, нарочито из медицинских и ветеринарских установа, сточарске производње и кланичне индустрије. Карактерише га присуство патогених микроорганизама који могу изазвати инфективна обољења. Због токсичности, канцерогености, тератогености и мутагености представља изузетан ризик по здравље људи, флору, фауну и животну средину.

Најчешћи генератори биохазардног отпада су:

- здравствене установе,
- кланице,
- фарме,
- ветеринарске установе,
- апотеке итд.

Отпад из здравствених установа - медицински и фармацеутски отпад, спада међу најопасније врсте отпада. Класификован је у осам главних категорија:

- општи (комунални) отпад,
- инфективни отпад,
- патоанатомски отпад,
- медицински инструменти,
- фармацеутски отпад,
- хемијски отпад,
- радиоактивни отпад,
- судови (боце) под притиском.

За потребе израде ове документације регистроване су главне здравствене установе у Општини Пландиште:

- Дом Здравља
- Дом за душевно оболела лица «1.октобар» Стари Лец

У месним заједницама здравствене установе су евидентирани, али нису дати детаљни подаци, с обзиром да је овај отпад предмет посебног пројекта који се спроводи на републичком нивоу.

Приликом обиласка терена, теренска екипа је лоцирала и забележила генерално лоше стање када је реч о третману отпада животињског порекла. Локација-на излазу из Пландишта (пут према Вршцу).

9. ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА

План управљања отпадом општине Пландиште за период од 2010-2020. године.

Према Националној стратегији управљања отпадом Републике Србије из 2003. године, отпад је подељен на контролисани и неконтролисани отпад.

Контролисани отпад обухвата комунални отпад, комерцијални и индустријски, укључујући и медицински отпад.

Неконтролисани отпад обухвата пољопривредни отпад и отпад из рударства и каменолома.

Посебни токови управљања отпада према Стратегији управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019 године („Сл.гл.РС“, бр.29/10), су:

- Амбалажа и амбалажни отпад;
- Коришћени акумулатори и батерије;
- Отпадна уља;
- Отпадне гуме;
- Отпадна возила;
- Отпадна електронска и електрична опрема;
- Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу,
- Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (ПОПс отпад);
- Медицински отпад;
- Отпад животињског порекла;
- Пољопривредни отпад;
- Муљ из постројења за третман отпадних вода;
- Грађевински отпад и отпад од рушења;
- Отпад који садржи азбест;
- Отпад од експлоатације минералних сировина и отпад од енергетике;
- Отпад из индустрије титан диоксида;

9.1. АМБАЛАЖА И АМБАЛАЖНИ ОТПАД

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл.гл.РС“, бр.36/09) уређује услове заштите животне средине које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет, управљање амбалажом и амбалажним отпадом, извештавање о амбалажи и амбалажном отпаду, економски инструменти, као и друга питања од значаја за управљање амбалажом и амбалажним отпадом.

Одредбе овог закона примењују се на увезену амбалажу, амбалажу која се производи, односно ставља у промет и сав амбалажни отпад који је настао привредним активностима на територији Републике Србије, без обзира на његово порекло, употребу и коришћени амбалажни материјал.

Циљ поменутог закона према члану 3. јесте:

- 1) очување природних ресурса;
- 2) заштита животне средине и здравља људи;
- 3) развој савремених технологија производње амбалаже;

- 4) успостављање оптималног система управљања амбалажом и амбалажним отпадом у складу са начелом поделе одговорности;
- 5) функционисање тржишта у Републици Србији;
- 6) превенцију стварања трговинских препрека, избегавање поремећаја и ограничења у конкуренцији.

Отпад у Србији који се може користити непосредно или дорадом, односно прерадом (рециклажом) назива се секундарном сировином. Сертификат за рециклажу или поновну упо-требу добија се од стране Агенције за заштиту животне средине, а дозвола од Министарства животне средине и просторног планирања. Предузеће, односно предузетник који обавља делатност сакупљања отпадака, рециклаже, промета отпадака и секундарних сировина води податке о врстама, количинама и изворима отпадака и секундарних сировина, које доставља једном месечно посебној државној организацији. Спаковане секундарне сировине прати документ о преузимању отпада.

Документ о преузимању отпада – секундарне сировине попуњава генератор отпада, а у моменту преузимања отпада потписује га лице које преузима отпад – секундарну сировину.

Документ о преузимању отпада – секундарне сировине прати отпад – секундарну сировину од генератора отпада до складишта, односно даљег поступања. Евидентан је неразвијен систем селекције, прикупљања и даљег пласирања секундарних сировина из кућног отпада.

9.2. БАТЕРИЈЕ И АКУМУЛАТОРИ КОЈИ САДРЖЕ ОПАСНЕ МАТЕРИЈЕ

У складу са одредбама Директиве европског законодавства о батеријама и акумулаторима који садрже опасне супстанце бр. 91/157/ЕЕС, а коју је потребно пренети у национално законодавство, обавеза региона и локалне самоуправе је:

- да развије програм едукације запослених у вези са батеријама и акумулатора;
- да забрани и онемогући коришћење батерија и акумулатора са више од 0,0005% живе;
- да омогући одвојено сакупљање потрошених батерија и акумулатора, а у циљу њихове прераде или одлагања;
- у складу са програмом, да обезбеди услове за сакупљање и привремено чување утрошених батерија и акумулатора;
- да води евиденцију о набављеним, утрошеним и сакупљеним батеријама и акумулаторима;
- по успостављању тржишта секундарним сировинама, да организује службу која би се бавила претходним активностима, као и продајом ових секундарних сировина;
- да доставља информације о сакупљеним и одложеним (ускладиштеним) батеријама надлежним органима;

9.3. ОТПАДНА УЉА

Према Националној стратегији управљања отпадом, једна од основних директива коју треба пренети у национално законодавство је и Директива која се бави проблемом одлагања отпадних уља ("Council Directive 75/439/EEC on the disposal of waste oils").

Директива даје приоритет процесирању отпадних уља регенерацијом, тј. процесу пречишћавања отпадних уља, уклањањем загађивача, продуката оксидације и адитива, које такво уље може садржати.

Уколико регенерација није могућа, предлаже се коришћење отпадних уља као алтернативног горива (сагоревање уз искоришћење енергије), где треба предузети све мере како би се осигурао рад постројења који неће изазвати значајнија загађења ваздуха. Последња опција у управљању отпадним уљима је коначно одлагање или контролисано складиштење. Код складиштења и сакупљања отпадних уља треба водити рачуна да не дође до мешања са РСВ/РСТ или са другим опасним отпадом.

Поменута Директива строго забрањује:

- испуштање отпадних уља у површинске воде, подземне воде, мора и системе за дренажу;
- одлагање или испуштање штетних отпадних уља у земљиште и неконтролисано
- испуштање остатака насталих прерадом отпадних уља;
- прераду отпадних уља која проузрокује загађење ваздуха које премашује МДК; У вези са свим горе наведеним, да би регион правилно управљао отпадним

уљима, отребно је:

- изградити План за управљање отпадним уљима;
- успоставити систем за прикупљање отпадног уља (идеална места су трансфер станице, рециклажни платои, рециклажне центри где се могу поставити специјални контејнери у које би корисници уља доносили отпадно уље), о насталој и прикупљеној количини водити прецизну евиденцију, у складу са нормативима, адекватно складиштити и руковати отпадним уљима;
- уколико је изводљиво, отпадна уља треба одвозити на регенерацију у Рафинерију Београд или давати цементарима за коинсинерацију;
- забранити испуштање отпадних уља у површинске, подземне воде, или системе за дренажу;
- развити програм едукације запослених при роковању отпадним уљима;
- електроенергетска постројења морају извршити евидентирање и узорковање опреме која је у погону и која садржи РСВ;
- електроенергетска постројења морају до 2010. године престати са употребом опреме која садржи РСВ, извршити деконтаминацију опреме и ретрофининг, ако се и на даље буде употребљавала, при чему се мора извршити безбедан третман материја и опреме загађене са РСВ; до прописаног периода, дозвољено је коришћење само нове опреме и опреме са добром заптивеношћу тако да не може доћи до цурења или изливања уља које садржи РСВ. Ову опрему користити само у просторијама где се ризик од изливања уља у животну средину може минимизирати или брзо извршити санација при удесу;

9.4. ОТПАДНЕ ГУМЕ

У вези са Директивом европског законодавства о депоновању отпада, бр. 1999/31/ЕС, општина би у складу са захтевима директиве морала да:

- утврди начин алтернативног третмана гума (којих има у склопу својих производних комплекса) с обзиром да је одлагање гума на депонијама забрањено. Као алтернативан третман сигурно треба размотрити третман

коинсинерације у цементарама, као и друге као што је дробљење и поновно коришћење као пуниоца у различитим материјалима (у бетону, за пешачке стазе и сл.);

- осигура да, произвођач, увозник и дистрибутер гума обезбеде третман производа после употребе коришћењем најбољих доступних техника ради искоришћења и рециклаже;
- обезбеди да, свако ко врши сакупљање, транспорт, третман или одлагање отпадних гума води прецизну евиденцију о отпадним гумама и количини која је третирана;
- забрани увоз коришћених и отпадних гума, осим уз посебно одобрење надлежних органа.

9.5. ИСЛУЖЕНА ВОЗИЛА

У складу са Директивом европског законодавства о ислуженим возилима бр. 2000/53/ ЕС, дати су следећи предлози :

- потребно је изградити систем за рециклажу возила, тј. за демонтажу возила и раздвајање на делове који се могу рециклирати (пластика, метал, гуме, текстил, уља);
- власник ислуженог возила је дужан да обезбеди предају возила предузећу које има дозволу за третман;
- потребно је уредити поступак сакупљања и предаје возила предузећу које има дозволу за третман;
- произвођачи и увозници возила су дужни да пруже информације о расклапању возила, односно одговарајућем третману ислуженог возила;
- произвођачи возила су дужни да у производњи возила користе материјале, саставне делове и конструкционе елементе који омогућавају поново искоришћење или рециклажу отпада који настаје њиховим растављањем;
- Предузеће које третира ислужена возила је обавезно да:
 - примени најбољу расположиву технику;
 - води евиденцију о свим фазама третмана;
 - обезбеди третман неупотребљивих возила и одлагање делова који се не могу прерадити;
 - изда потврду о преузимању возила власнику ислуженог возила;

9.6. ОТПАД ОД ЕЛЕКТРИЧНЕ И ЕЛЕКТРОНСКЕ ОПРЕМЕ

Производи којима је за рад потребна електрична енергија или електромагнетно поље, као и опрема за производњу, пренос и мерење струје или јачине електромагнетног поља чине електричну и електронску опрему и уређаје.

Отпад од електричне и електронске опреме укључује опрему и уређаје које власник жели да одбаци, као и склопове и саставне делове који настају у индустрији. Отпад од електричне и електронске опреме према Каталогу отпада разврстан је у групу са индексним бројем отпада 16 02 00 и 20 01 00. Отпад од електричних и електронских производа чине отпадни апарати из домаћинства (телевизори, радиоапарати,

фрижидери, замрзивачи итд.), рачунари, телефони, касетофони итд. Већина овог отпада спада у опасан отпад због компоненти које садржи. У Републици Србији се рециклира само неколико процената електронског отпада годишње, недостаје систем управљања отпадом од електричне и електронске опреме.

9.7. ОТПАДНЕ ФЛУОРЕСЦЕНТНЕ ЦЕВИ КОЈЕ САДРЖЕ ЖИВУ

Не постоје подаци о количинама отпадних флуоресцентних цеви. У Републици Србији не постоји одвојено сакупљање ових цеви. Оне се, заједно са комуналним отпадом, одлажу на депоније. Крајем 2008. и током 2009. године, неколико оператера је започело сакупљање и привремено складиштење овог отпада. Постоји могућност инсталисања опреме за њихов третман.

9.8. ОТПАД КОНТАМИНИРАН ДУГОТРАЈНИМ ОРГАНСКИМ ЗАГАЂУЈУЋИМ СУПСТАНЦАМА (POPs отпад)

POPs отпад је отпад који се састоји, садржи или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (POPs), где спадају РСВ отпад и отпадни POPs пестициди (као DDT). Према Каталогу отпада, РСВ отпад се налази у оквиру група 13 00 00, 16 00 00 и 17 00 00. POPs материје су забрањене за употребу и морају се уклонити. У појединим трафостаницама још увек се као расхладни медијум користи РСВ (пираленско уље) који се, у складу са законом, до 2015. године мора заменити одговарајућим уљима која не садрже РСВ.

9.9. МЕДИЦИНСКИ ОТПАД

Медицински отпад се дефинише као сав отпад који се генерише у здравственим установама, истраживачким установама и лабораторијама. Он представља хетерогену мешавину отпада који има карактер комуналног и високо ризичног/опасног отпада, који покрива 10-25% укупно генерисаног отпада.

Као и за већину других врста отпада, у Србији постоји врло ограничен број поузданих података о настајању медицинског отпада, било да се ради о биохазардном медицинском отпаду или о укупном отпаду из здравствених установа. Треба истаћи да углавном нема раздвајања отпада на извору, као и да се медицински отпад депонује уз остали комунални отпад на депонији-сметлишту. Нема посебних мера предострожности или процедура за руковање, транспорт или одлагање отпада из медицинских или сличних објеката.

Количина отпада којим се рукује и који се одлаже на овај начин по правилу се процењује на бази броја контејнера који се уклањају из објеката, а не на бази типова, извора или масе отпада који се у контејнерима налази. Ризик изазивања заразе до нивоа епидемије, као последица лоше праксе управљања отпадом, изузетно је висок.

У општини Пландиште генератор медицинског отпада идентификовани су Дом здравља Пландиште и амбуланте по насељеним местима у којима се обавља здравствена заштита (стоматолошке, гинеколошке ординације ...)

Третиран и нетретиран инертан отпад из ових медицинских установа се на крају одлаже на постојећој депонији. Законом о управљању отпадом („Сл.гл.РС“, бр.36/09) чланом 56. регулисано је управљање отпадом из објеката у којима се обавља здравствена заштита и фармацеутски отпад.

9.10. ОТПАД ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА

Животињски отпад настаје у кланицама, постројењима за прераду меса, риба, објектима за узгој и држање животиња итд. Поступање са животињским отпадом подразумева сакупљање, разврставање према степену ризика (категорије), складиштење и третман.

9.11. ПОЉОПРИВРЕДНИ ОТПАД

Пољопривредни отпад је отпад који настаје од остатака из пољопривреде, шумарства, прехранбене и дрвне индустрије и представља значајне количине. Остаци из пољопривреде се могу разврстати у три главне групе: отпад произведен у процесу узгајања ратарских култура, отпад порекломод воћарских култура и отпад настао као последица узгајања стоке.

Отпад који настаје током сточарских активности јесте стајско ђубриво које се генерише узгајањем говеда, свиња и живине.

Неадекватно је управљање отпадом на фармама (не постоје постројења за пречишћавање отпадних вода ни објекти за складиштење стајског ђубрива), што доводи до загађења водотокова нутријентима.

9.12. МУЉ ИЗ УРЕЂАЈА ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ КОМУНАЛНИХ ОТПАДНИХ ВОДА

Муљ из уређаја за пречишћавање комуналних отпадних вода разврстан је у групу отпада 19 08 05 према Каталогу отпада.

9.13. ОТПАД ОД ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА И ОТПАД ОД ЕНЕРГЕТИКЕ

Отпад од експлоатације минералних сировина је разврстан у групу отпада 01 00 00, а отпад из енергетике у групу 10 01 00 према Каталогу отпада.

Напомена: *Изузеци од примене члана 4. Закона о управљању отпадом („Сл.гл.РС“, бр.36/09).*

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) радиоактивни отпад;
- 2) гасове који се емитују у атмосферу;
- 3) отпадне воде, осим течног отпада;
- 4) муљ из канализационих система и садржај септичких јама, осим муља из постројења за третман муља;
- 5) отпад животињског порекла (лешеве животињског порекла и њихови делови и саставни делови животињског тела који нису намењени или безбедни за исхрану људи, као и конфискат) из објеката за узгој, држање, клање животиња, као и из објеката за производњу, складиштење и промет производа животињског порекла, фекалне материје са фарми и друге природне, неопасне супстанце које се користе у пољопривреди;
- 6) отпад из рударства који настаје истраживањем, ископавањем, прерадом и складиштењем минералних сировина, као и јаловина из рудника и каменолома;
- 7) отпад који настаје при тражењу, ископавању, превозу и коначној обради или уништавању минско-експлозивних и других бојних средстава и експлозива.

9.14. ГРАЂЕВИНСКИ ОТПАД И ОТПАД ОД РУШЕЊА

Материјали који заостану на локалитету непосредно по завршетку послова изградње или рушења грађевинских објеката, чине тек једну четвртину од укупне количине отпада овог типа која је у оптицају на годишњем нивоу. Овакве материје теже је прерадити у смислу њихове поновне употребе у грађевинарству, што је наметнуто, између осталих фактора и њиховом вишом вредношћу.

Тако нпр. отпадни матријал који се ствара приликом уклањања колника једног асфалтног пута на лицу места може бити употребљен за изградњу другог пута, али се такође може искористити и у поступку опоравка локалитета рудника, пескара, шљункара и сличних јама насталих копањем у својству масе за затрпавање.

Ипак, под нормалним околностима, ова улога намењена је самом ископаном материјалу. Једини захтев који се поставља пред грађевински отпад који ће бити употребљен у претходну сврху јесте да се обезбеди његова инертност са становишта утицаја на животну средину, због чега га, према потреби, треба подвргнути одговарајућем третману.

Рециклажа грађевинског отпада ради добијања поново употребљених материјала обухвата, прво, раздвајање различитих састојака отпада, која се може вршити у току саме изградње или рушења, а затим и обраду сваког од тих састојака према његовим посебним својствима и потенцијалним областима примене.

Врсте грађевинског отпада

- бетон, опека, цреп и керамика,
- дрво, стакло и пластични материјали,
- битуменске смеше, катран и производи који садрже катран,
- метали и металне легуре,
- * бакар, бронза, месинг,
- * алуминијум,
- * олово,
- * цинк,
- * гвожђе и челик,
- * калај,
- * металне смеше.

- земљишта, камен и отпад,
- азбест,
- грађевински материјали на бази гипса,
- остали грађевински отпади,
- грађевински отпади загађени живом и полихлорисаним бифенилом – РСВ.

Методe рециклаже сваког од ових материјала налазе се на првом месту међу свим чиниоцима који су од суштинске важности за третман грађевинског отпада, како са становишта њихове практичне изводљивости, тако и са становишта њихове економске оправданости.

Тако, на пример, међу компанијама које се баве рециклажом грађевинског отпада, дрво представља најтраженији грађевински материјал, пре свега захваљујући могућностима његовог коришћења у својству енергента. За неке друге материјале, попут метала и његових легура, већ постоји разрађено светско тржиште за производе добијене од рециклираних материјала. Са друге стране, прерађени бетон нпр., има ограничено тржиште и ограничену област примене (градња путева).

9.15. ОТПАД КОЈИ САДРЖИ АЗБЕСТ

Збрињавање отпада који садржи азбест у Републици Србији није решено. Отпад који садржи азбест може се наћи у грађевинском отпаду.

9.16. ОТПАД ИЗ ИНДУСТРИЈЕ ТИТАН ДИОКСИДА

Титан диоксид се не производи у Републици Србији, али се користи као сировина у производњи боја и у индустрији грађевинских материјала за постизање белине. Нису познати подаци о количинама отпада из индустрије која користи титан диоксид.

10. УТИЦАЈ ОТПАДА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Заштита животне средине има изузетан значај, а отпад је велики загађивач уколико се не одлаже адекватно. Сарадња са становништвом, локалном заједницом и невладиним сектором олакшава одржив и несметан развој општине у погледу чистоће. Управљање отпадом је првенствено усмерено на прераду отпада кроз процес рециклаже и поновно коришћење што знатно смањује употребу природних ресурса и енергије у функцији одрживог развоја.

Систем управљања отпадом обухвата све активности од сакупљања до прераде и поновног коришћења или до одлагања на депонију и санацију дивљих сметлишта.

10.1. СИСТЕМ РАЗДВАЈАЊА И РЕЦИКЛАЖА ОТПАДА

Рециклажа отпада представља прераду отпада у исти или различити производ, укључујући органску рециклажу, без искоришћења енергије. Под рециклажом комуналног отпада се подразумева искоришћење корисних компоненти из комуналног отпада и то, издвајање: метала, папира, стакла, пластике, органског дела отпада, отпада из административног дела (продавнице, административне зграде).

Циљ раздвајања отпада по врстама је њихово поновно коришћење на неком другом месту и за неку другу намену.

ЗЕЛЕНА ОСТРВА представљају подврсту рециклажног дворишта за оне рециклажне материјале који се стварају у највећим дневним количинама: папир, стакло, и ПЕТ амбалажу.

То су места на којима ће се постепено уводити примарна рециклажа, односно одвајање отпада на самом извору његовог настанка. Састоје се од уређене површине с одговарајућим типом и количином посуда за сепаратно издвојене материјале. За одвојено сакупљање комуналног отпада путем зелених острва потребно је узети у обзир следеће мере:

- максималну удаљеност од места становања до зеленог острва;
- зелено острво мора бити асфалтирана површина с добром дренажом кишнице;
- простор зелених острва мора бити уочљив, осветљен, прегледан и довољно велик за смештај предвиђених контејнера и за манипулацију пражњења.

Пожељно их је позиционирати крај саобраћајница, како би се обезбедио лакши приступ возилима при сакупљању отпада.

Слика бр. 7. Међународни симбол за рециклажу

РЕЦИКЛАЖНО ДВОРИШТЕ представља надзирано и посебно опремљено место за издвојено одлагање корисног дела комуналног отпада. Рециклажно двориште може бити уређена јавна површина на којој су постављене посуде за одлагање различитих врста отпада или простор са грађевинама намењеним разврставању и привременом складиштењу посебних врста отпада. У рециклажним двориштима може се, али и не мора вршити додатна одбрада отпада. Главна улога рециклажних дворишта је прихват и привремено складиштење отпада. Она представљају места на којима треба обезбедити одвојено сакупљање папира, картона, стакла, пластике, метала, зеленог (биоразградивог) отпада, као и опасних компоненти (батерија, акумулатора, лекова). Такође, рециклажна дворишта су уједно и места где грађани могу добити информације о поступању с отпадом, начинима смањења количина отпада и његовој употреби. За одвојено сакупљање комуналног отпада путем рециклажног дворишта, потребно је применити следеће мере:

- Обезбедити локације за радне и манипулативне површине од 200-500m² са свим потребним инфраструктурним објектима и прикључцима (струја, вода, телефон, непропусна подлога, канализациона мрежа са сепаратором, објекат за запослене);
- радно време треба прилагодити начину живота и потребама становништва;
- надзор над радом рециклажног дворишта поверити квалификованом и обученом особљу;
- предвидети издвојено сакупљање само оног отпада за које је осигурано поступање у складу са захтевима целог система (корисни део комуналног отпада и опасан отпад);
- Обзиром на структуру комуналног отпада предвидети посуде одговарајуће запремине за: папир, картон; бело и обојено амбалажно стакло; безбојно стакло; дрво; ПЕТ амбалажу; металне лименке; стиропор; текстил; зелени отпад (трава, лишће, грање и сл.); кућни апарати (бела техника); метале, каблове; акумулаторе; батерије; отпадно моторно уље и сл.

КОМПОСТИРАЊЕ представља процес биолошке прераде биоотпада, а значи аеробну разградњу биоотпада при чему настаје угљен диоксид, вода и компост (егзотерман процес).

Компост: храни биљку, осигурава прозачност тла, задржава воду и погодује расту и развоју кореновог система.

Биоотпад је кухињски отпад (остаци од припреме хране) и вртни или зелени отпад. Чини готово трећину кућног отпада и вредна је сировина за производњу компоста.

Слика 8 . Шема компостирања

Одвојено сакупљање биоотпада у општини Пландиште може да се организује:

- Постављањем обележених контејнера за одвајање биоотпада на зеленим острвима и рециклажним двориштима;
- Организованим постављањем великих контејнера на локацијама у граду и селима у сезони када је количина биоотпада највећа (пролеће, јесен);

Основни разлози за увођење рециклаже су:

- Рециклажа је један од основних циљева Националне стратегије управљања отпадом у Србији;
- Рециклажом се смањује количина комуналног отпада који се одлаже на депонију и врши се валоризација секундарних сировина из комуналног отпада;
- Рециклажом се остварује економска добит (директна продаја и посредно учешће у осталим производним гранама);
- Рециклиране компоненте су неопходна секундарна сировина у производњи више индустријских грана (метална, индустрија папира, индустрија стакла);
- Рециклиране компоненте се увозе – овим програмом се замењује увоз у великом делу;
- □ Рециклажом се чувају постојећи ресурси (мања количина отпада се одлаже на депоније – мањи простор за одлагање, а природни ресурси се мање користе за издвајање сировина – нарочито за Al, Cu, Ni);
- Рециклажом се штеди енергија (мањи утрошак енергије је за производњу из секундарних сировина него из сировина); при преради секундарних сировина смањују се трошкови производње у односу на прераду сировина;
- Рециклажом се отварају нова радна места;
- Рециклажом се постиже заштита животне средине, итд.

11. АКЦИОНИ ПЛАН

Бр	Активности	Одговорни субјекти	Период реализације
1.	Програм развоја сортирања и рециклаже - Увођење контејнера за рециклажу у административним зградама, банкама, школским и осталим установама	Општина Пландиште и комунално предузеће ДЈКП,,Полет“	Започети реализацију у периоду до 2 године, а реализовати у периоду од 5 година
2.	Пројектовање и отварање рециклажних дворишта и зелених острва - Отварање мин.14 рециклажних дворишта - Отварање зелених острва на свим локацијама на којима се налазе продајно- прехранбени објекти	Општина Пландиште и комунално предузеће ДЈКП,,Полет“	Започети реализацију у периоду до 2 године, а реализовати у периоду од 5 година
3.	Програм едукације: - деце предшколске установе, - ученика основних и средњих школа - становника	Општина Пландиште и НВО, Дом здравља, Црвени крст	Започети реализацију одмах , а реализовати у континуитету
4.	Пројекти санације и рекултивације локалних сметлишта	Општина Пландиште ДЈКП,,Полет“	Израда пројеката санације 1 година
5.	Санација и ремедијација депоније	Општина Пландиште ДЈКП,,Полет“	Према постојећој пројектној документацији – 1 година до почетка рада регионалне депоније
6.	Изградња трансфер станице	Општина Пландиште ДЈКП,,Полет	Према постојећој пројектној документацији – 1 година до почетка рада регионалне депоније
7.	Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања отпада	Општина Пландиште ДЈКП,,Полет	1 година
8.	Набавка нових контејнера	Општина Пландиште ДЈКП,,Полет	2 године
9.	Набавка транспортних возила	ДЈКП,,Полет	2 године
10	Унапређење система управљања посебним токовима отпада (отпадне гуме, отпадна уља...)	Општина Пландиште ДЈКП,,Полет	У складу са обавезама из закона
11	Одлуком одређено место за сакупљање инертног отпада	Скупштина општине Пландиште	У складу са обавезама из закона

12. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

За реализацију наведених активности из Акционог плана потребно је ангажовање шире друштвене заједнице.

Процена трошкова није дефинисана, обавезе финансирања дефинисане су законом, а извори могу бити еколошки фондови републике, покрајине и локалне самоуправе, донације и други законом дозвољени извори.

Финансијски аспекти морају бити укључени у све фазе планирања управљања отпадом. У даљој конкретизацији пројекта управљања отпадом потребна је детаљна финансијска анализа којом ће се обезбедити поуздани финансијски извори за покриће расхода у периоду имплементације пројекта и дефинисати ниво тарифа који обезбеђује финансијску одрживост пројекта.

Конструкција финансирања капиталних инвестиција за управљање отпадом у принципу се може затворити преко више различитих извора, а у пракси по правилу неком комбинацијом.

Средства комуналних предузећа су амортизација и добит предузећа. Садашње цене услуга су ограничавајући фактор за значајније ослањање на овај извор у блиској будућности. За ефективно постојање ових извора неопходна су смањења трошкова на расходној страни, а на приходној страни обезбеђивање тарифа заснованих на трошковима и редовности наплате.

Трансфери из буџета општине: били су основни извор за недостајуће капиталне инвестиције комуналних предузећа у протеклој деценији. Висина потребних инвестиција указује да ће бити неопходни значајни извори финансирања из општинских средстава.

Формирање посебних општинских фондова (нпр. Еколошка такса) могли би бити један од начина обезбеђивања општинске партиципације у финансирању овог великог пројекта. Међународне донације: представљале су значајан извор у протеклом периоду.

13. ПРЕГЛЕД ПОСЛОВА ИЗ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ЗА ПОДРУЧЈЕ ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ У ОДНОСУ НА ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

План управљања отпадом према Закону о управљању отпадом доноси се за период од 10 година, а поново се разматра сваких 5 година.

Садржај плана дефинисан је чланом 14. наведеног Закона у 20 тачака које су обрађене у предходним поглављима и таксативно их наводимо, са напоменама шта је од тога раније реализовано, шта је у поступку реализације и шта је потребно учинити и у ком року да би се исти у потпуности реализовао.

1. Очекиване врсте отпада

Очекиване врсте отпада за подручје Општине Пландиште дефинисане су Пројектом санације и ремедијације сметлишта комуналног чврстог отпада у Пландишту, Артеко, биро за консалтинг, планирање и пројектовање уз сагласност Министарства животне средине и просторног планирања.

2. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћени или одложен у оквиру територије обухваћене Планом

Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћен или одложен на подручју општине Пландиште дефинисане су Пројектом санације и ремедијације сметлишта комуналног чврстог отпада у Пландишту, Артеко, биро за консалтинг, планирање и пројектовање уз сагласност Министарства животне средине и просторног планирања.

3. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се прихватати из других јединица локалне самоуправе

Не постоји могућност прихватања отпада из других јединица локалних самоуправа.

4. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се отпремити у друге јединице локалне самоуправе

Предвиђено одношење комуналног отпада у другу јединицу локалне самоуправе-на регионалну депонију, а остале врсте отпада ће се отпремати у складу са законом и подзаконским актима.

5. Циљеви које треба остварити у погледу поновне употребе и рециклаже отпада у области која је обухваћена планом

Процес рециклаже и поновно коришћење знатно смањује употребу природних ресурса и енергије у функцији одрживог развоја.

6. Програм сакупљања отпада из домаћинства

На подручју општине Пландиште организовано сакупљање отпада врши се према Прогаму у Пландишту и свим насељеним местима општине, према двонедељном плану сакупљања.

Програмом су обухваћени и привредни субјекти.

7. Програм сакупљања опасног отпада из домаћинства

Програм за сакупљање опасног отпада из домаћинства не постоји, али ће бити дефинисан и реализован кроз реализацију рециклажних дворишта и зелених острва. Рокови изградње дефинисани су акционом плану.

8. Програм сакупљања комерцијалног отпада

Програм за сакупљање комерцијалног отпада не постоји, али ће бити дефинисан и реализован кроз реализацију рециклажних дворишта и зелених острва. Рокови изградње дефинисани су акционом плану.

9. Програм управљања индустријским отпадом

Програм управљања индустријским отпадом обухватиће све сегменте управљања отпадом, кроз планове за управљање отпадом произвођача индустријског отпада.

10. Предлог за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада

Предлог за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада дефинисаће се по изградњи и пуштању у функцију рециклажних дворишта и зелених острва на подручју целе општине, а до тада ће се вршити спорадично и парцијално као до сада.

11. Програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду

Програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду може се дефинисати по изградњи и пуштању у функцију рециклажних воришта и зелених острва на подручју целе општине, а до тада ће се вршити спорадично и парцијално као до сада.

12. Програм развијања јавне свести о управљању отпадом .

Програм развијања јавне свести о управљању отпадом предвиђен је у Регионалној зеленој агенди Општине Пландиште и разрађен кроз акциони план истог.

13. Локација постројења за сакупљање отпада , третмани одлагање отпада укључујући податке о техничко урбанистичким условима

У Пландишту се одлагање комуналног отпада врши на уређеној депонији. Депонија је изграђена према документацији у складу са тада важећим прописима. Иста функционише на основу одобрења Општине Пландиште.

14. Мере за спречавање кретање отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама

Мере за спречавање кретање отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама, обухваћене су појединачним плановима свих одговорних субјеката обухваћених прописима са ослоном на мрежу субјеката за сакупљање, третман, поновну употребу и депоновање посебних токова отпада.

15. Мере санације неуређених депонија

За подручје општине сачињен је списак неуређених и дивљих депонија и има их око 18. Свако насељено место Општине Пландиште поседује бар једну депонију (укупно 18). Оне углавном не одговарају прописима и воде се као неуређене. Преласком на организовано изношење смећа по насељеним местима, ове депоније ће се задржати и неке уредити (према документацији) за одлагање инертног отпада за потребе становништва.

За депонију у Пландишту која се до 2007. године користила за одлагање комуналног отпада, санација и рекултивација су започете према верификованој документацији. Предвиђен је део до депоније у Пландишту за одлагање инертног отпада.

16. Надзор и праћење планираних активности и мера

Надзор и праћење планираних активности и мера врши надлежна инспекција министарства, покрајине и локалне самоуправе.

17. Процена трошкова и извори финансирања за планиране активности

Процена трошкова није дефинисана, обавезе финансирања дефинисане су законом, а извори могу бити еколошки фондови републике, покрајине и локалне самоуправе, донације и други законски дозвољени извори.

18. Могућности сарадње између две или више јединица локалне самоуправе
Могућности сарадње постоје и у току су преговори са општинама из региона.

19. Рокови за извршење планираних мера активности

Рокови за извршење планираних мера активности дефинисани су законом и акционим плановима у предметном плану.

20. Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање

Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом поменути су у плану.

14. ЗАКЉУЧАК

Локални план управљања отпадом Општине Пландиште је сегмент опште политике управљања отпадом на државном нивоу, а обавеза израде истог проистиче из Закона о управљању отпадом.

Циљ Локалног плана управљања отпадом је смањење отпада и контрола утицаја отпада на животну средину. Општина Пландиште ће активно радити на спровођењу Плана.

Услови за његово спровођење су:

1. Обезбеђење услова за одвојено сакупљање отпада:

- у складу са планском документацијом извршити избор локација у Пландишту и насељеним местима општине, за рециклажна дворишта и зелена острва
- опремити и функционално оспособити за употребу рециклажна дворишта и зелена острва

2. Санирање и рекултивација дивљих депонија на подручју општине према прописима предвиђеној документацији.

- привођење намени сеоских сметлишта за одлагање инертног отпада према прописаној документацији

3. Обезбеђење континуиране едукације јавности, стручњака и одговорних из локалне самоуправе како би се што више постигло у подизању нивоа рада и свести у управљању отпадом

4. Спровођење тачке 1. и 2. вршити у складу са роковима из Закона о управљању отпадом и акционим планом који је део Локалног плана управљања отпадом Општине Пландиште и у ком су наведени носиоци активности.

5. Остали субјекти са подручја општине Пландиште, који на било који начин имају обавезе из Закона о управљању отпадом и подзаконским актима произишлих из истог су у обавези да их се придржавају.

15. ЛИТЕРАТУРА

1. Законска регулатива из области управљања отпадом
2. Пројекат санације и ремедијације сметлишта комуналног отпада у Пландишту
3. Стратегија развоја општине Пландиште 2008-2013
4. Стратегија управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019 године (,Сл.гласник РС“, бр.29/10)
5. Часопис „Компакт магазин“ - тема броја Рециклажа (октобар 2009. године)
6. Одрживо управљање отпадом, аутори: доц.др Горан Вујић и проф.др Paul H. Brunner (Нови Сад, јул 2009. године)